

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile neîncercate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachr.,
Nr. 1, Angerele & Emmerich Les-
ner, Heinrich Sobalok, A. Op-
pelt Nachr., Anton Oppelt.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsebet-körnt).
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicării
mai dese după tariful și invo-
iață. — RECLAME pe pagina
1-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

(Număr de Duminică 8.)

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
M-ril de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-ril de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate edi-
țiile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 42. — Anul LXXI.

Brașov, Vineri 22 Februarie (6 Martie)

1908.

O serbare latină.

Departe peste țări și mări, la
târmul Tibrului, la care a întâmpinat
legendara Lupoică, doica gîntei latine,
trocuță, în care se aflau gemenii nou
născuți, Romulus și Remus, s'a pe-
trecut iarăși una din acele înălțături
sărbări, care trebuie să înveselească
inima și să umple de curagiu și de
încredere în viitor peptul fiecărui fiu
credincios al neamului nostru latin
dela Carpați și Dunăre

Veacuri de-arîndul a dăinuit in-
tunerecul ce se lăsase, ca o bătaie
a sortii, peste urmașii măndrelor le-
gionii romane, trecute sub gloriosul
Traian în aceasta parte a răsăritului.

Nu mai știa nimeni de origi-
nea acestei seminții latine. — Ea
însăși își perduse aproape cu to-
tul conștiința de puterea, ce o avea
odinioară, când a ocupat aceste țări.
Urgia povoailelor de dușmani, ce nă-
văliră din toate părțile prin veacuri
asupra strămoșilor noștri, ne făcuse
p'aci să ne uităm, că ne tragem din
neamul cel mare latin, care a domnit
odată peste toată lumea. Originea
noastră nu putea să fie decât un
ghimpe în ochii dușmanilor, căci ea
le aducea aminte, că noi suntem cei
mai vechi stăpânitori ai plaiurilor și
munților din clasicul pământ al Da-
ciei. De aceea toți cei ce au voit să
ne țină în neștiință și sclavie se fă-
ceau foc și pară și numai la gândul,
că „Vlachii” ar fi urmașii legionari-
lor romani, sânge din sângele rășoi-
nicilor, cari au făcut să falăie cu glo-
rie Vulturul roman pe piscurile Re-
tezatului.

Și ca să ne mai apropiăm de
timpul de față, câte n'au trebuit să
suferă părinții noștri în cele două
veacuri trecute, fiindcă s'au dat și
s'au mărturisit ca vlăstari ai semin-
ției latine. Numai de când marii noștri
scriitori, ca Șincai, Klein și Maior ș. a.
au adus tot dela termii Tibrului,
dela peptul nesecat al lupoice-ma-
me, dovezi, că și noi suntem fiu pă-
rășiți și urgisii de soarte ai ei, a
început să incolțească conștiința na-

țională și să cuprindă tot mai mult
cugetarea și sentimentele puținilor
bărbați luminați, ca să se gândească
și să îngrijească de viitorul națiunii.
Poporul nostru din norocire avea,
puternica pavăză, cel ferea de mo-
lipsirea barbară, în poveștile și cân-
tecele lui; de o miie optsute de ani
țaranul nostru n'a uitat de calea lui
Traian, și dacă nu știe să spună prin
care varmeghie a trecut cu oștile lui,
îți arată calea cu singuritate pe cer.

Poate niciodată n'a trebuit să
prețuim așa de mult, ca acum, că
toată puterea cugetărei și a simțirei
noastre, ca Români ce suntem, isvo-
rește dela originea noastră latină și
se razimă pe frățietatea gîntilor la-
tine. Incunjurați mai mult ca ori și
când, de primejdia înstrăinării dul-
celui nostru grain, ce l'am adus din
țara-mamă Italia, ne simțim mult
mângăiați și încurajați în nizuințele
noastre de a ne păstra neatinșă limba
strămoșească, ori de câte ori se tri-
mite neamului nostru un salut căl-
duros dela frații italieni din Roma.

Un astfel de salut ne vine acum
din nou din cetatea eternă. El este,
ce e drept, îndreptat în rîndul întâi
fraților noștri din regat, drept mul-
țămire pentru darurile făcute Romei
de comuna București. Dar cu acest
prilegiu au răsunit în sala Capitoliu-
lui din Roma și cuvinte mângăitoare
și îmbărbătătoare, pentru întreg nea-
mul românesc din răsăritul Europei,
ori în ce țară și între orice hotare ar
trăi el.

Știm, că cu ocaziunea expozițiunii
române generale dela 1906, ținută la
București, orașul Roma, orașul-matern
al latinității poporului român, a făcut
orașului București un dar măndru și
scump: „Reproducerea în bronz a Lu-
poiceii de pe Capitoliu”. La 7 Sep-
tembrie 1906, primarul Romei, con-
tele de San-Martino, a predat darul
acesta cu mare ceremonie, în arenele
romane din expoziție.

Capitala română drept mulțămire
și răspuns la frumosul și înălțătorul
dar trimise, prin ministrul României
d. Fleva, frumoase daruri la Roma,

între cari o plachetă artistică în aur
masiv, reproducând afișul alegoric al
expoziției cu inscripțiunea: „României
lui Traian, cetății eterne!”

Primarul Romei mulțumi pen-
tru darurile trimise de capitala Ro-
mâniei și amintind proverbul româ-
nesc: „Românul nu pierie” zise:

„În adevăr nu poate pieri Româ-
nul, acest urmaș direct al Romei
„eternă, care trăiește și trebuie să
„trăiască între gîntile lumii”.

Aceste cuvinte sunt adresate tu-
tutor Românilor ori unde ar fi și ar
trăi. Ele ne îmbărbătează și ne um-
ple de speranță, că năsuștele noastre
pentru apărarea existenței naționale
vor afla un puternic sprijin moral din
partea Italienilor și a semințiilor la-
tine, care va ajuta Românului dela
răsărit să arunce și el raza civiliza-
țiunii latine în mijlocul mișcării po-
poarelor din partea de miazăzi a Eu-
ropei.

De aceea ne bucurăm și ne ve-
selim împreună cu frații noștri din
regat de cuvintele calde, ce le-a a-
dreset primarul urbei eterne, Româ-
nilor de pretutindeni.

Revista politică.

Săptămăna trecută s'a continuat
în dietă desbaterea proiectului pen-
tru înăsprirea regulamentului came-
rei. Întru apărarea acestui proiect au
sărit și miniștrii Andrassy și Apponyi,
cari au rostit lungi vorbiri. Din dis-
cursurile lor s'a văzut lămurit, că gu-
vernului nici prin gând nu-i trece să
introducă adevăratul sufragiu univer-
sal, ci voiește să asigure și în viitor
domnia de clasă și de rasă. Acest
scop îl urmărește guvernul atât prin
înăsprirea regulamentului cât și prin
reforma electorală ce se va introduce.

În ședința de Vineri a luat cu-
vântul deputatul naționalist Dr. Aurel
Vlad și a combătut proiectul înăspri-
rei regulamentului mai ales din punc-
tul acesta de vedere. Declarând că e
— în principiu — contrar obstrucției,

arată cauzele obstrucțiunii din anii
ultimi și zice: „Obstrucția a ajuns la
domnie în parlament atunci, când 'a
ajuns stăpânitor pe toate terenele
vieții publice curentul șovinist. Acest
șovinism a întunecat vederea marelui
public și a politicianilor, încât n'au
mai fost în stare să facă deosebire
între ce e cu puțință și ce nu e cu
puțință, ci au crezut că tot ce co-
respunde intereselor naționale (ma-
ghiare) formulate de ei trebuie să do-
mineze. Nu au încercat să-și dea sama
dacă ținta poate fi ajunsă ci și-au
fixat-o fără să se gândească la ur-
mări”. Dep. Vlad arată mai departe,
că unde parlamentul e condus de o
clasă sunt mai mari contrastele și
apare mai des obstrucția decât în
parlamentul democrat. Ținuta de până
acum a deputaților naționaliști nu în-
dreptățește înăsprirea regulamentului.
Naționaliștii, deși au fost atinși gro-
zav prin proiectul de lege al lui Ap-
ponyi (legea școlară) care este o lovi-
tură mare pentru întreaga cultura no-
astră, totuși au renunțat la obstrucție.
(Dep. Simkó J.: N'a fost lovitură. Bre-
diceanu: Noi o simțim !)

Dep. Vlad motivează apoi pe larg
pentru ce naționaliștii i-au poziție im-
potriva înăsprirei regulamentului. Un
motiv este că pe baza regulamentu-
lui înăsprit guvernul vrea să facă o
reformă electorală nedreaptă, care să
asigure domnia exclusivă a clasei de
sus și hegemonia rasei maghiare,
prin împărțirea tendențioasă a cercu-
rilor electorale și prin introducerea
votului plural. (Strigate: D-voastră voiți
preponderanță în dietă! Brediceanu:
Da! În proporția în care suntem în
țeară. În mod drept !)

Dep. Vlad: De sigur, și poporul
maghiar e în acord cu noi, cu mino-
ritatea, când protestăm contra inten-
țiunii guvernului de a asigura prin
o reformă electorală nedreaptă domi-
națiunea unei singure clase. (Aprobări
la naționaliști.) Revizuirea regulamen-
tului, așa cum e proiectată, introduce
absolutismul majorității, nimicește to-
tal influința și dreptul minorității, e
reacționară, dă presidentului putere

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

A și vrea....*)

Ași vrea 'n livada teilor
Dinsus de-a voastră moară,
Imprejmuită de iasmini
Să am eu o căscioară.

Cu ziduri văruițe 'n alb
Și 'n jur grădini în soare,
Ear pe pervaz să-mi rădă blând
Tot floare lângă floare.

Și paseri gureșe sub geam
Să-mi cânte ziua 'ntreagă,
Ear peste toate tu să fii
Stăpâna noastră dragă.

Emil A. Chiffa.

*) Din volumul ce va apare în curând.

Tovărășie.

I.

De mușterii n'avea de ce se plînge
d. Fănuță, birtașul din preajma gării. De
trei ani încheiați la Sf. Dumitru — odată
cu contractul — cu ajutorul lui Dumne-
zeu pe care-l prețuia ca cel mai bun și
eștin, de trei ani de zile gara își trimetea
flămânzii în birtul său, regulat de două
ori pe zi.

Și d. Fănuță, cu o seriozitate și gra-
vitate obicinuită la oamenii de afaceri, ma-
nifestări cari de cele mai multe ori, sunt
semne de mulțumire — d. Fănuță, serios
și grav, își freca mâinile.

Această frecare a mâinilor s'ar părea
la prima gândire, că nu e mișcare instinc-
tivă a membrilor, cari sunt obicinuite s'a-
puce — și aceasta cu atât mai mult, cu
cât ea nu se întâlnește numai la oamenii
cari fac negoț: ar fi foarte greu să se
precizeze și să se dea o afirmație în pri-
vința acestui obicei și ar fi și mai greu
să se arate ce categorii de oameni îl fo-
loresc mai mult, începând cu acei cari se
ocupă cu afaceri de stat și rentă și is-

prăvind cu muncitorii cu ziua, cari, de
altfel, au prea tocite palmele ca să și le
mai frece.

„Și d. Fănuță își freca mâinile și a-
tunci când făcea socoteala trenurilor, cari
sesesc zilnic în gară. »Călător sau impiegat,
dacă îi trebuie mîncare, orb să fie și tot
la tine nimereste», îi zisese cu trei ani
înainte, unchiul său, văzându-l fără curaj.
Și bine făcuse că-l ascultase.

Cele două camere, dela drum: »Sa-
lonul» cu biliardul învelit din cărciumă,
erau de jur împrejur, pe lângă pereți, o-
colite de mese acoperite cu fețe albe cele
din salon și galbene cele din cărciumă.

În dosul cărciumei apoi, comunicând
printr'o ferestruce cu aceasta, bucătăria
strămtă; mai în fund, o odaie de dormit
pe jos cu grămada, pentru lumea mai
proastă, apoi una »bine mobilată», cu trei
paturi, pentru lumea »bună».

»A, pentru d-voastră am un pat mai
bun... Mă rog, imi cunosc eu mușterii».
Cu aceste cuvinte întâmpina d. Fănuță pe
călătorul îndărătnic, care mai că s'ar fi
mulțumit să doarmă și în patul lung cu
rogojină, hotărât pentru lumea mai proastă.
În fund de tot era în sfârșit o cămăruță,
sumar mobilată, pentru »familie».

Ținea de scurt totul și prevedea to-
tul, ca și comandantul, care are de gînd
să cucerească o poziție. Toate mijloacele
active, ca și cele de rezervă ale birtului,
trebuiau să-și dea tributul de câștig, în-
cepând cu băuturile și paturile de dormit
și isprăvind cu piftelele prăjite — cinei
bani bucata.

Când porțile curgeau »ca la moară»,
una după alta, pe ferăstrue, când vinul
de Drăgășani, cu 1 franc chilu se cerea și
iar se cerea, nu cu paharul, dar cel puțin
cu jumătatea, când se vedeau pe mijlocul
meselor de brad jumătății sau chilogramme
cu rachiri de tot felul pentru mușterii,
pe cari îi așteptau dușumeaua sau patul
lung cu rogojini din odaia de alături,
când auzea alături un pahar trântit cu
putere pe masă și însoțit de oftarea omu-
lui care, lângă el, și-a adus aminte de o
iubire sau de nevoi, când auzea d. Fănuță
sunetul bilelor amestecat cu răs și dis-
cuție, când paturile erau ocupate și se mai
găseau mușterii berechet, cari să umble din
cărciumă în cărciumă ca să-și caute, când,
în sfârșit chiar lăutarul călător se putuse
lipi de vre-un chefliu, ca să cânte pentru
»antrenarea» tuturor la chef, atunci d.
Fănuță sta în ușa dintre salon și cărciumă
cu o gravitate admirabilă, dar falsă, zâm-

absolută, împiedecă minoritatea să lupte contra unei reforme electorale reacționare și nedrepte. Propune ca proiectul să se ia dela ordinea zilei și pentru revizuirea regulamentului să se exmită o comisiune de 40, în care să fie reprezentate toate partidele.

În aceeași ședință deputatul naționalist slovac Francisc Szkicsak a rostit de asemenea un energic discurs contra înăsprirei regulamentului dietei. Preșidentul de mai multe ori l'a amenințat cu detragerea cuvântului, ear șovinistii l'au întrerupt în continuu. Când Szkicsak a vorbit despre partidul naționalităților, mai mulți șovinisti au strigat: „Astfel de partid nu există!” La aceasta deputatul V. Lucaciu a strigat: „Aici este! Noi suntem partidul naționalităților!” (Erau de față 15 deputați naționaliști.)

Sâmbătă desbaterea s'a întrerupt pentru câteva zile, având să se întrunească în Viena delegațiunea ungară.

Iarăși este la ordinea zilei chestiunea reformei electorale. Ministrul de interne Andrassy a fost primit alaltăieri într-o audiență mai lungă de Maj. Sa Monarhul. După audiență, care a durat peste o oră, Andrassy a declarat că a raportat Maj. Sale despre „afacerile curente”. Unele ziare vieneze, între cari și „Neu Freie Presse” sunt informate, că ministrul Andrassy a raportat Maj. Sale și despre proiectul reformei electorale. Ziarul „N. Fr. Pr.” comunică în legătură cu audiența de Marți a contelui Andrassy, că reforma electorală din Ungaria va fi bazată pe trei principii fundamentale: 1) Sistemul electoral va fi plural, în așa fel că orice om care știe să scrie sau să citească în vre-o limbă să aibă un vot; cei cari plătesc o dare cât de mică să aibă dreptul la două voturi. *Votarea să fie și pe viitor pe față*, pentru că votul secret nu corespunde (?) raporturilor din Ungaria. *Votarea nu se va face în centru, ci în comune și districte*. Pe viitor alegerile pentru parlament nu vor mai fi identice cu alegerile municipale, cari vor rămâne ca și în trecut mărginite. La Budapesta guvernul desminte în mod semi-oficial această știre a ziarului vienez.

Din alt izvor se anunță, că proiectul de reformă electorală este încă departe de a fi gata și că prin urmare ar ajunge să se desbată în dietă deabia în sesiunea de toamnă. Înainte de a se prezenta acest proiect, se zice, că în decursul verii se vor face încă unele încercări pentru rezolvarea chestiunilor armatei, deoarece, zice-se, aproape toți factorii competenți sunt gata a da mână de

ajutor la rezolvarea acestor chestiuni. Numai moștenitorul tronului pare a nu fi conștient cu rezolvarea planuită a chestiunilor militare. Din cauza aceasta moștenitorul ar fi și plecat demonstrativ în străinătate, când s'a făcut vorbă pentru întâia oară, despre o înțelegere în ce privește afacerile militare.

Rezultatul definitiv al alegerilor croate arată cea mai deplină victorie a coaliției croate și înfrângerea completă a guvernului. Au fost aleși: 55 coaliționiști (sporul e de 17), 25 starceviciani (sporul e de 5), 2 guvernamentali, 2 din partidul țărănesc, 1 sârb radical, 3 balotagii. Balotagiile vor fi între coaliționiști și sârbi radicali. Picând la alegere toți trei șefii de secție, ei și-au dat demisiunea.

Darurile făcute Romei de comuna București.

Remiterea solemnă a darurilor. — Discursul ministrului României și al primarului Romei.

Luni după prânz, în marea sală a Capitoliului din Roma, elegant decorată, în prezența ministrului de externe Tittoni, a sub-secretarului de stat Pompili, a primarului Nathan, a consilierilor municipali, a celorlalte autorități și a numeroase notabilități a avut loc remiterea solemnă a darurilor orașului București către orașul Roma.

Aceste daruri constau din albumuri, pajuri, medalii și diplome relative la jubileul Regelui Carol dela 1906.

Ministrul României Flea a tot personal legățiunii a remis aceste daruri și a rostit o caldă cuvântare spre glorificarea legăturilor, cari unesc pe cele două națiuni.

Primarul Nathan a pronunțat un discurs exprimând profunda sa mulțumire și grațitudine.

În urmă, senatorul Enrico Cruciani Alibrandi, fost primar al administrațiunii, care a trimis lupoșica Bucureștilor, a pronunțat de asemenea un cald discurs. Toate discursurile au fost foarte applaudate. Primul ministru Giolitti, neputând veni, a trimis o scrisoare exprimând regretul său și via sa simpatie.

Iată în rezumat discursul primarului Romei:

„Mă bucur de prezența printre noi a ministrului României, reprezentant al nobilei regiuni dunărene, unde dreptul roman plantat într-un pământ ospitalier a produs o civilizațiune nouă și fecundă. Fiind încălziți împreună cu voi de amintirile istoriei noastre și pentru a învedera activitatea noastră, v'am trimis Lupoșica, stema comună a familiei noastre și emblema legăturii, care ne unește din trupul lui Traian. Vă mulțumim pentru pajura pe care ne-o aduceți și a cărei înaltă semnificare o înțelegem. Va rămâne în mijlocul nostru în sala istorică cu stindardele orașului. Primarul amintește probele române: *Românul nu pier!* În adevăr nu poate peri acest urmaș direct al Romei eterne, care trăiește și trebuie să trăiască între gințile lumii. Românul reflectă raza

civilizațiunii latine asupra mișcării popoarelor slave, cari au sete de o nouă viață. Primesc cu recunoștință acest gaj de iubire și de generositate frățească, pe care națiunea și capitala românească ni-l trimite.

Primarul exprimă apoi grațitudinea orașului Roma și încheie laudând fraternitatea celor două popoare.

Monopolul cârciumelor în România.

De câteva zile camera română desbate proiectul de lege a monopolului cârciumelor, prezentat de ministrul de finanțe Costinescu, drept una din reformele însemnate ale guvernului de azi, ce au de scop îmbunătățirea stărei țăranilor în România.

În cursul desbaterei generale au vorbit mulți pro, unii și contra, iar unii au combătut proiectul numai într-un câmp pretind, că printr'ansul s'ar stirbi libertatea comerțului.

Proiectul de lege a fost primit cu mare majoritate. Lăsăm să urmeze aici vorbirile ținute la finea desbaterei generale:

Discursul d-lui ministru de finanțe E. Costinescu.

Sunt așa de pătruns de pericolul social, național și politic în contra căruia se îndreptează proiectul în desbatere, încât mă bucur când aud că e socotit insuficient. Așa mi-au făcut plăcere unele critici ale d-lui Chirculescu și Iorga.

Cu atât mai dureros mă impresionează însă cuvântările acelor, cari combat tendința proiectului. Cum, când d-l Dr. Stoicescu ne arată că 100,000 de tineri nu sunt apți pentru serviciul militar, să ne gândim la cârciumari? Nu suntem dator să-i împedecă de a mai face atâta rău?

Ni-s'a vorbit de mijloace educative. E o glumă! Între mine, care-i spun bețivului să nu bea, și între amicul meu, d-l Culoglu, care-i spune altfel, bețivul nu va alege și-mi va răspunde: »Așa nu e bună nici în cisme!» (râsete). Sau să venim cu iconografii, cari arată efectele alcoolismului. Dar cârciumarul va spune sătenilor că acele chipuri sunt suferințele mușnicilor.

La ideea monopolului cârciumelor s'a ajuns numai pentru că mijloacele educative n'au dat încă nici un rezultat.

Chiar în Englitera, țara clasică a libertății comerțului, s'a adus zilele trecute un proiect pentru vânzarea alcoolului. Proiectul reduce simțitor numărul debitelor din Anglia. Rog pe d-l Culoglu să închine steagul d-sale înaintea deciziunii țării clasice a libertății comerțului.

D-l Chirculescu greșeste, când crede că în Suedia măsurile împotriva alcoolismului s'au luat de poporul întreg. Au trebuit ani de luptă împotriva coaliției cârciumarilor.

Nu educațiunea a făcut legea, ci legea au făcut educația poporului suedez; ele au adus cumpătarea. La noi educația se resumă în impunitatea generală (adece că la noi nimeni nu e pedepsit). (Aplauze.)

Avem și noi o ligă anti-alcoolică, dar nimeni nu știe nimic despre propaganda ei.

Alt mijloc educativ pentru popor nu este decât legea, aplicată cu toată seriozitate.

S'au găsit tot felul de cusururi legii. Dar cusurul găsit de d-l Iarca, că vatămă pe producătorii de vin, nu mă așteptam să fie găsit. Proiectul favorizează vinul ca nici o altă lege. Am declarat, că toate cârciumile trebuie să aibă vin, căci acum n'au nici jumătate! În Moldova mai ales au numai basamac! Și totuși d-l Iarca găsește că sunt contra vinului.

Toate cârciumile, cari vând numai vin și bere, se pot deschide la oraș în mod nelimitat, iar în sate foarte multe, de vreme ce și în cel mai mic cătun am lăsat loc pentru o cârciumă, care nu vinde decât aceste două băuturi. Pe cine crede d-l Iarca să înducă în eroare?

Dar de ce am făcut monopol? V'am spus în expunerea de motive, că toate mijloacele de constrângere contra bețivilor nu dau nici un rezultat, dacă vânzarea rămâne liberă.

Am amintit mereu despre vin în proiect, fiindcă am voit să-l introduc în moravurile noastre! (Aplauze). Țăranul din Moldova nici nu mai știe să bea vin!

N'am amintit țuca, fiindcă în privința aceasta vom veni cu o legiuire specială. Înainte de toate va trebui să se suprimă taxa pe hectar, care e nedreaptă. Țăranii își taie livezile de pruni ca să nu mai plătească această taxă. Va fi numai taxa pe decaltru, care tot se plătește și acum, pentru fondul comunal.

Vom mai pune câteva centime mai mult și atâta tot. (Aplauze). Va trebui să încurajăm cultura prunilor (aplaude) să învățăm pe țărani să-și curețe prunii de omizi. Statul să vândă țăranilor alambicuri, pentru că așa cum se fabrică acum, țuca este cea mai vătămătoare băutură din țara românească. (Aplauze)

Se vinde mult mai multă țuca decât se fabrică din prune; diferența e țuca artificială, care însă nu e așa de vătămătoare ca aceea, care se fabrică.

La noi totul se transformă în politică. Eu cred că prin discursul său și d-l Iarca a vrut să-și facă o platformă electorală la viitoarele alegeri din Buzău! De aceea n'am vrut să fac pe cârciumar neinteresat la vânzarea băuturii, căci n'am vrut să fac din el un instrument politic. N'am urmărit, cum a zis d-l Chirculescu, un scop electoral. Dacă urmăream un asemenea scop, nu veneam de loc cu legea! (Aplauze).

Să trec la partea constituțională. Nu exista Constituție, când s'au introdus celelalte monopoluri și în special al tutunului? Nu s'a ridicat nici o obiecție că se vatămă Constituția, tot așa cu monopolul chibriturilor și al hârtiei de țigaretă.

Dacă acele monopoluri, pur fiscale, au fost constituționale, monopolul acesta cu efecte morale și igienice să nu fie? Comerțul e liber, numai cu condiția să nu fie vătămător. Comerțul de farmacie, tripoare, academiile de biliard nu sunt libere, fiindcă sunt primejdioase și imorale. (Aplauze).

Noul proiect al comunelor rurale va da primarului mijloacele de a aplica mai bine legile. Atât cât nu vom restrânge atotputernicia cârciumarului, nu ne putem gândi nici măcar la o largire a colegiilor electorale, nu la votul universal! (Aplauze). Am avea nu sufragiu universal, ci sufragiu cârciumarilor.

Am primit teancuri întregi de amenințări cu moartea dela cârciumari. De

bind și vorbind scurt și cald în dreapta și în stânga, după trebuință...

Cetatea era atunci cucerită! Aburi se ridicau bogați din carne, de de-asupra cârbunilor, cari, la urma urmelor nu ardeau în zadar. Ațâțau apoi gustul fleicilor, cari slăraiau zgomotos, aducând par'că în chip conștient, și pe calea aceasta d-lui Fănuță, serviciu netăgăduit, iar patricienii se umflau sub para focului, lungindu-se și răsucindu-se greoi, ca niște ființe vii, cari se simt privitye de ochiul pătrunzător și lacom al stăpânului.

Două fete de 8 și 10 ani, alergau ca niște șoareci, serveau în dreapta și în stânga, urmărite în cele mai mărunte mișcări ale lor de privirea atentă a d-lui Fănuță, la a cărui figură aspiră și împunătoare nu-și aruncau ochii decât pe furiș...

Cea mai mărișoară era mai mult la teighe, măsurând băuturile, și ujbă pe care în vreme de gloată, o făcea birtașul. Cea mai mică alerga fără încetare dela 6 dimineată, până la 11 și 12 noaptea. A rareori, doar seara la sosirea trenurilor, d. Fănuță o trimetea să vâneze musterii pentru dormit. Chiar și atunci când nu mai găsea nimic de făcut, se uita la stăpân, ca să vadă dacă mai dorește ceva Sânge tânăr...

Din vreme în vreme, se arăta în ferăstruia bucătăriei cu chipul alb și plin de ardoare, Ana, mama fetelor.

Aceasta e mișcarea obicinuită prin care o bucătăreasă vrea să-și dea seama de numărul musterilor, ca să știe cum stă cu mâncările, sau urmărește farfurile și tacămurile folosite de pe mese...

Ana însă cu aceste prilejuri arunca câte o privire scurtă, pe rând, fle-cărei dintre fete, al căror pas mărunț îl auzea mereu prin birt.

Aruncând apoi o privire atentă spre birtaș, se repezea să pună mâncare, să așeze tăciuni, să spele vase, să curețe și să pună totul în rândulă făcând un pas și isprăvind trei lucruri de odată. Totuși mintea ei se străduia pe de altă parte... Pe fruntea plină de sudoare se putea citi asprimea unei preocupări apăsătoare și adânci.

»Oare ce-o fi vrând?« Era o teamă, nu o întrebare. Și totuși nimic nu se deslușea. Tăcerea, răceala și purtarea aspră a d-lui Fănuță, atât față de ea cât și de fete în timpul din urmă, o îngrijau...

Adese-ori, lângă un pahar de vin,

stând de vorbă cu unchiul său, care ținea cafenea și ținea într-o vreme cârciumă, își amintea d. Fănuță cu înduioșare începutul negoțului său. Ban pus peste ban, muncind și veghind zi și noapte, adunase cele câțioare de franci.

În mai puțin de un an își scosese capitalul și plătiase unchiului său mie pe care i-o împrumutase odată cu creditul pe piață.

Fănuță cafegiul, care își dăduse banul cu oare-care teamă, era acum încântat de talentul nepotului său la negoț și pentru că el din fire nu era așa de econom, de prevăzător și de preocupat de afaceri, avea de gând odată și odată să facă tovărășie cu el.

... Multă umbră de mister trebuie să acopere gândurile și faptele noastre din trecut, dacă ne întoarcem cu drag la ele și numai la ele și nu prețuim aceea ce e azi.

Ce aureolă aceea, care îmbrăca figura de proroc, plină și bărbătească a unchiului său, ce mister acela care venea de pe buzele lui cu cuvântul.

Ce greu era cuvântul! Atunci când el era tânăr și naiv, lângă un pahar de vin, cum li păreau lui toate. Câte chiți-

bușării și meșteșuguri n'a învățat el de atunci.

... Atunci, într'un miez de noapte, când obloanele erau lăsate și ușile zăvorâte în cârciuma lui Fănuță — unchiul său a pus cea dintâiu peatră de temelie.

... 1500 de lei... Eu te mai ajut cu ceva și poți începe, dar trebuie să te pricepi întâiu... « Și atunci a aflat cum trebuie să se facă actele ca să plătească licență mai puțină pentru băuturi, ce vase și ce măsuri să folosească ca să aibă mai mult câștig, cum să prefacă băuturile, în ce să bage capitalul, de ce să se ferească, cu cine să se pună bine, cum să se poarte cu lumea și câte nenumărate aflate în urmă

Cât privește de personal, de ajutoare — urmă unchiul — și aci nepotul avu o tresărire de nerăbdare și de curiozitate a omului care are și el o »soluție«, dar vrea s'o cunoască întâiu pe altuia — tu n'ai mijloace, — și clipi ușor ochiul stâng de sub fruntea cârnoasă dar plină de lumină a cafegiului, care da a se înțelege că are dezlegarea gata, dar vrea s'o dea cu măruntăuac.

-- Printr'o apucătură, care-i păru

parte de a mă intimida, m'am convins și mai mult că trebuie să lecuim acest rău grav.

Până acum se constatare, că multe rele dela țară sunt pricinuite de cârciumari și când venim să luăm măsuri vă găsește dragostea de ei! (Aplauze).

Nu e adevărat că vor rămâne pe drumuri mii de cârciumari. Din 13 mii ești sunt, 9 mii vor rămâne; ceilalți își vor urma alte meserii, căci nici un cârciumar nu este care să nu aibă alte ocupații. În anii cei răi singuri cârciumarii se desființează cu miile.

Di Culoglu a susținut, că la noi n'ar fi alcoolism. Dar datele statistice ne pun alături cu Rusia, unde nimeni nu zice, că nu este alcoolism. În Franța, e drept că se consumă un coeficient mai mare, dar acolo eimer țaran bea un pahar de vin la masă. La noi țaranul nu bea toată săptămâna decât apă; iar Duminica se alcoolizează.

Din expunerea de motive se vede că nu suferim de alcoolism cronic, ci de cel acut, de care e mai ușor să ne scăpăm.

Trec la altă chestiune.

Mi s'a zis: cum, desființezi pe cârciumar și nu dai nici o despăgubire. Dar micăeri, unde s'au desființat cârciumele, nu s'a dat nici o despăgubire. În Statele-Unite, în Suedia, etc., nu s'a dat nimic. În această din urmă țară, erau cârciumari, cari aveau un drept ereditar; și acesta a fost desființat prin lege.

La noi, când s'a înființat monopolul tutunului, Statul n'a dat nici o despăgubire; la chibrituri s'a cumpărat debitanților stocul de marfă cu prețul fabricii și cu un câștig de 5 la sută; la monopolul hârtiei de țigaretă tot așa.

Nimeni n'a protestat, numai cârciumarul îndrăzneț vine cu amenințări și cu telegrame de protestare, cerând deputaților să nu voteze această lege! Trebuie să sfârșim odată cu tirania cârciumarului. Mi nu trebuie să aibă o importanță politică mai mare, decât aceea a oricărui alegător! (Aplauze).

D. Culoglu a spus că antreprenorilor de accise li s'au dat despăgubiri, cu prilejul legii pentru desființarea accisilor. Nu e exact. Nici unuia nu i s'a plătit nici un ban! Unul singur a cerut, și cere și astăzi 400.000 de lei, Froim Fischer.

Tribunalul de Dorohoiu era pe față pentru Fischer, și am strămutat procesul la București, pentru suspiciune legale. De atunci procesul se târănează.

D. N. Iorga: Europa n'a intervenit?

D. Em. Costinescu: Spre cinstea ei, nu.

D. Dim. Sturdza: Europa nu susține oamenii ca Froim Fischer!

D. Em. Costinescu: Trec la desideratul d-lui Iorga.

D-sa a cerut, să desființăm cârciumarii dela orașe, ca să desființăm pe cârciumarii evrei.

Înainte de toate nu putem lua o măsură specială pentru Moldova. Majoritatea orașelor din țară nu sunt în situația descrisă de d-l Iorga. Să nădăjduim că cârciumarii, avertizați de tendința proiectului, se vor cuminti, vor observa mai bine regulile de igienă. Să ne mulțumim cu măsurile luate, pentru a ne salva de plaga alcoolismului. (Aplauze).

Declarația d-lui P. P. Carp.

Nu discut proiectul, cu toate că are multe defecte. Îl aprob în principiu. Așa fi putut să tac, și tăcerea mea s'ar fi luat drept aprobare. Dacă o coalițiune de câr-

ciumari ar putea să răstoarne pe d-l ministrul de finanțe, îi previn de acum că voi fi și mai sever față de ei. (Aplauze).

D-l Dim. Sturdza ia act cu satisfacție de declarația d-lui Carp. Regretă însă că mai mulți deputați au făcut apologia alcoolismului și a beției. Deputații nu sunt reprezentanții cârciumarilor, ci ai țării întregi. Nu ne este îngăduit să susținem viciul; când el devine prea mare, legile vin și-l înfrânează. Suferim de multe vicii, jocul de cărți, jocurile la noroc. Am protestat împotriva introducerii ruletei la Expoziție.

Legea ce se discută este foarte bună, și e regretabil că câțiva deputați i-au găsit cusururi și au criticat-o. Beția nu face parte nici din programul liberal, nici din cel conservator; poate un nou partid să se facă pe această bază! (Aplauze).

S'a vorbit despre despăgubiri. Dar, când la desrobirea țăganilor, familiile românești au renunțat la orice despăgubiri, niște oameni cari n'au un drept câștigat, vorbesc de despăgubiri?

Am fost siliți să tragem sabia împotriva țaranilor revoltați. Nimic nu ne împiedică de a trage sabia și în poarta cârciumarilor. (Aplauze). Este păcat de Dumnezeu că să găsească unii deputați cari, dela tribuna Parlamentului, să atace pe cârciumari împotriva reformei noastre (aplaude). Ei săvârșesc o faptă rea.

Oratorul face istoricul luptei contra alcoolismului în țările străine, și arată că numai la noi încă nu s'au înființat societăți de temperanță. Toate, dar absolut toate băuturile alcoolice sunt vătămătoare. Legea aceasta e un început. Întreaga noastră viață trebuie să o punem pe alte baze, mai morale.

Preoții și învățătorii ar trebui să facă prin conferințe, propagandă antialcoolică. Legea e foarte însemnată, să o votăm cu toții. (Aplauze).

Discuția se închide.

Se pune la vot luarea în considerație a legii.

Rezultatul votului:

Bile albe pentru 72.

Bile negre contra 9.

(Votul e primit cu aplauze).

Procesul Slovacilor din Cernova.

Marele proces, ce s'a intentat Slovacilor din Cernova, acuzăți, că ar fi atârnat poporul, pricinuind o baie de sânge cu privilegiul sfintirii bisericii din Cernova, s'a început în 2 Martie la tribunalul din Rozenberg. Despre decursul acestui proces se vestește: Pertractarea s'a început la 9 ore dimineața. Președinte al tribunalului: Dr. Geza Chudovszky. Procuror: Dr. Belopototzky. Apărători sunt avocatul din Lipto-Szt.-Miklos, Dr. Josef Vallay, avocatul din Turocz-Sân-Martin, Dr. Ioan Mudrony și advocații din Rozenberg, Dr. Bernhard Hiller, Dr. Henric Lakner și Izidor Vurtal.

Numărul acuzaților, cari s'au prezentat, a fost douăzeci și cinci, dei acuzați sunt bolnavi, un al treilea nu se știe unde petrece. La interogatoriu făcând acuzații—între aceștia Ana Hlinka, sora parochului Andrei Hlinka, mărturisiri, cari samănă binisor una cu alta. Ei spun, că n'au atacat pe gendarmii, declară sus și tare, că sunt nevinovați. Ana Hlinka și acuzații Javorca, Brossko, Lajcsak și Hatala afirmă că ei nici n'au fost de față acolo, când mulțimea năvăli asupra gendarmilor. Ei neagă mai departe, că ar fi atârnat poporul,

de vreme ce ei n'avuseseră altă intenție decât a zădărnici sfintirea bisericii. Nici la bombardarea cu pietri n'au luat parte.

Procurorul acuză pe Lajcsak, că el s'a pus împotriva trăsului solgăbirăului Pereslenyi, și a apucat în mâini dârlogii dela hamurile calilor cu scop d'a opri mersul calilor mai de parte.

Lajcsak o neagă aceasta și afirmă, că el s'a apropiat de trăsura, când haiducul solgăbirăului Berevicza a sărit de pe capră și a lovit cu biciul pe tatăl lui Lajcsak, carele a fost împușcat de gendarmi. El n'are nici o cunoștință de alte amănunte din acel măcel sângeros.

Acuzatul Brjua, povestește că dorința ferbinte a Cernovenilor, era ca episcopul să aducă iarăși în parohie pe preotul Hlinka, din cauza această a fost rugat canonicul Pruzinsky, ca să amâne sfintirea bisericii, până ce Hlinka va putea și el funcționa la aceea. Aceasta li s'a promis Cernovenilor. Când s'a împușcat, zice acuzatul, el n'a fost prezent.

Ioan Laczko fășionează: Eram de față, când voia mulțimea să împedecă ceremonia bisericească. Gendarmii n'au somat poporul de fel, ci au împușcat îndată ce haiducul solgăbirăului sări de pe capră.

Un țăran inteligent, cu numele Koljar, fiind și el acuzat, spune: »că s'a trimis o deputațiune la domni preoți, ca să mai zăbovească cu sfintirea bisericii, și deși s'a promis acestei deputațiuni, totuși în comunele învecinate s'a răspândit zvonul, că sfintirea se va face totuși. Epitropul bisericii a luat cu putere lacătul dela biserică, ca să poată intra preoții, ceea ce a infuriat pe popor.

În momentul din urmă, chiar a fost rugat învățătorul din Cernova să intervină, dar în zadar, el primi răspuns negativ, spunându-i-se apriat, că în caz de lipsă vor intra în biserică cu forță brachială.

Interogatoriul se continuă.

ȘTIRILE ZILEI.

— 21 Februarie v.

»Cordiana«, institut de credit și econ. în Fofeldia, și-a ținut adunarea generală în 1 Martie. Au participat 47 acționari, reprezentând 222 voturi și 284 acțiuni. La împărțirea profitului acționarilor au săvârșit o faptă din cele mai frumoase și mai nobile: au decis scăderea cuponului dela 9 la 8%, și suma de 600 cor. au destinat-o pentru întregirea salarelor dela școala confesională gr. or. din loc, ceea ce se va urma și în viitor. Jertfa acționarilor »Cordiane« este un exemplu din cele mai mărețe. În direcțiune s'au reales d-nii Dominic Rațiu și Ioan Precup pe 5 ani, iar d-l Aurel Constantinescu, conducătorul filialei din Agnita, pe 3 ani. În comitetul de supraveghiere, după vrednicul fost membru, d-l Toma Benchea, primar în Cornățel, a declarat că, fiind prea ocupat cu afacerile sale, nu mai poate primi să fie reales, s'au ales d-nii: Aurel Millea, notar com., Toma Sava, primar, Petru Sopa 54, Toma Folotă și Simeon Dragoman învăț. (Chichindeal). Institutul și-a urcat anul trecut capitalul social la 120.000 cor. Cu finea anului au avut depuneri 303.000 cor. Creștere față de anul premergător preste 80.000. Fondul de rezervă este 22.700 cor. Reverimentul afacerilor 4.258.000 cor. În Agnita are institutul o Filială.

Petrecerea Casinei române din Brașov Sub auspiciile Casinei române din Brașov.

se va aranja Sâmbătă seara în 7 Martie n., o convenire colegială la mese întinse în sala dela otel Europa. La aceasta petrecere familiară se invită pe acestea cale toți membrii și binevoitorii Casinei împreună cu stimatele lor familii.

Distingerea principelui Ferdinand al României. Din Copenhaga se anunță că principele Ferdinand al României a fost numit cavaler al ordinului Elefantului.

Aniversarea liberărei Bulgariei. Din Sofia se anunță, că aniversarea eliberării Bulgariei a fost celebrată Marți printr-o procesiune festivă la care au luat parte toate clasele civile și militare. S'au depus sute de coroane pe monumentul țăranului liberator și pe al apostolului liberărei, Lewsky. S'a făcut la urmă o manifestațiune în fața legațiunei ruse. Seara s'a dat un banchet în onoarea veteranilor.

Petrecerea aranjată de tinerimea română de pe Coastă Sâmbătă trecută a avut un succes frumos în toate privințele. În numărul viitor vom publica un raport amănunțit.

Din Christian ni se scrie: Marți în 3 Martie st. n. a c. comuna noastră Christian a fost îmbrăcată în haină de dolii, din incidentul repausării soției învățătorului evanghelic luteran Heinrich Galter, un bărbat de inimă, care nutrește sentimente de alipire față de Români. După această tină răsoție, la sfatul medicilor a petrecut mai multe luni — pe lângă o întreținere costisitoare — în Italia, spre a-și căuta de sănătate, zădărnice fiind toate silințele spre reînălțare, în noaptea de Luni 2 Martie n. a. c., își dăte nobilul suflet în mâinile Creatorului. Actul oficios al înmormântării a fost dus la îndeplinire din partea parochului ev. lut. — Gusbeth, din Râșnov. După terminarea cuvântului funebrel — corul constător din bărbați și ajutor de fanfara comunei execută, sub conducerea rectorului școalei săsești din loc Johann Zerelles, o cântare înduioșătoare.... Inteligența săsească din Christian a fost reprezentată în număr complet. Au luat parte și o mulțime de notabili din împrejurime. Dintre cărturarii români erau de față d-nii: Virgil Pop paroch, Nicolae Muntean inv. pens., Gerasim Popa și Nicolae Hamsea, toți din loc. — Un român.

Plătirea taxelor militare. Acele persoane, care sunt obligate la plătirea taxelor militare sunt din nou provocate a-și procura coala referitoare la aceste taxe dela perceptoratul orașenesc și umplută a prezenta celui oficiu cel mult până în 31 Martie st. n. 1908.

Împăratul Wilhelm al Germaniei ca șef de fabrică. Ziarul francez »Figaro« discută într'un cald articol, dragostea împăratului Wilhelm, pentru manufactura de porcelan. Împăratul a ridicat o fabrică de porcelan la Kadinen, unde sunt ocupați 2000 lucrători. Împăratul e sufletul acestei întreprinderi și nimic nu se face fără știerea lui. El angajează personalul, chiar până la cel mai neînsemnat lucrător. Ziarul laudă grija împăratului pentru lucrători și văduvele și orfanii lor. În timpul verii lucrătorii fac sport, iar în timpul iernei au o sală de distracții. Împăratul poartă de grije și pentru cărți și ziare. În toată Germania nu există un șef, spune »Figaro«, care să fie mai popular între lucrătorii săi, ca împăratul. În zilele, în cari se află în fabrică vizitează zilnic la ora 6 atelierul și spune la intrarea lui: »Bună ziua lucră-

adevărat negustorească, Fănuță-nepotul apucă lenos paharul și-l ciocni cu al unchiului său, care, după ce-l înghiți tot, plescă din limbă cu un aer preocupat și drăcesc, măturând vinul de pe buze și elipind din nou cu stângul.

— Ție îți trebuie o femeie!

Capul său rămase multă vreme ridicat, împoșcând din ochii împletiriți toată puterea și strălucirea acestor vorbe.

— La asta m'am gândit — răspunse Fănuță, silindu se a nu se arăta surprins, — dar de... cum?

— Cum! O femeie. Înțelegi tu: o mașină d'alea iuți, care acu gătește, acu așază prin birt, acu tae lemne; o femeie care face și pe dracu. Apoi unde mai pui... Mă rog, tu o ești cu perspectivă, mă înțelegi. Tu nu fii cu gura legată, vorbește! Femeia se încântă ușor și tu îți faci treaba. Astăzi unul cade și altul se ridică și dacă nu dai brânci în inghesuală, nu mai ajungi nici odată la noroc.

Peste câte-va săptămâni, într-o odăită retrasă dintr-o cârciumă de mahala, Fănuță era la o masă cu Ana, mână'n mână. Singuri: Ea cu lacrimi de iubire și de înduioșare pentru copilele cari de mici ră-

măsese fără tată și cu oare-care nehotărâre pentru pasul ce avea să facă — el punând vin și îndemnând cald, vesel și hotărât.

În îmbrăcămintea de țară, albă și surată, cu fața el albă, blândă și senină, părea o mucenită rugătoare, ai cărei ochi negri, vii și plini de foc spuneau o iubire atât de curată, încât d. Fănuță, cu toată patima ce o simțea pentru întreaga ei ființă, se simți oare-cum incurcat.

Și mă iubești? — Șopti ea împiedecată în vorbă, simțind că o luase gura pe dinainte și aplecându-și pieptul pe masă într-o pornire, care pe multe femei le aduce într-o adevărată uitare de sine.

— Da, te iubesc foarte mult! — răspunse sentimental și categoric, și începând să clatine ușor din cap, cu compătimitire pentru viața asta singuratică, tot mai grea pe zi ce trece, pentru răutatea oamenilor — voind, prin aceasta, să aducă vorba de negoț, de avantajile ce le-ar avea ea ca stăpână în casa lui, față de soartea ce-o are slujind în birt străin.

— Eu pui capital și muncă, iar tu pui munca, priceperea în ale bucatăriei și tragerea de inimă ce o ai față de casata, iar nu de a străinului. Facem o tovărășie...

O casă de oameni cari se înțeleg. Nu-i așa? Și punând cu o mână vin, cu cealaltă strânse mai cu putere mâna Anei, aruncând ochii spre ușa și spre geamul acoperit, unde se auzea puțin zgomot.

— Acu cred eu că cu mine te înțelegi și poate ții la mine — murmură înduioșată Ana. Dar te rog... (vru să-i zică »domnule«), te rog foarte mult spune-mi din inima d-tale — că-i păcat — ai putea să ții și la fetițele mele?

— Se înțelege. Anzi! Pentru Dumnezeu. Ascultă, Ane, dacă țiiu la tine... Apoi ele nu sunt ale tale?... Drăguțele... Pe cea mai mare ți-am văzut-o. Tot așa de frumoasă e și cealaltă.

Căutătura ei se pierduse în fața lui, tremurând printre lacrimi simțirea adâncă a unei inimi, care acum se împărțea în trei părți.

Fănuță, mișcat la rândul-i, se apropie mai mult cu scaunul și, pentru că nu mai găsea nici o vorbă, începu din nou să clatine din cap, să-i strângă mâna și să pue vin.

Ana își lăsase în voie mâna strânsă în mâna caldă și albă a d-lui Fănuță, cu o fericire caldă a femeii, care nu-și mai aparține, și stăpânită de vorba și îmbră-

cămintea lui aleasă. Se vedea de acum și ea stăpână în casă, alături de un om pe care, cu cugetul curat, în fața lui Dumnezeu, simțea că-l iubește.

— Și apoi unde mai pui, urmă d. Fănuță după o clipă de gândire, că ele — cea mărișoară măcar, nu o știu pe cea mai mică... — ne mai dau câte o mână de ajutor, așa că cel mult să mai am un băiat în prăvălie, măcar că bucuros m'ăși lipsi. Nu știu ce însemnează să ai străin în casă, Ane? rosti el apăsând cuvântul »străin« cu ură și dispreț. — Cu ai mei... Și d. Fănuță încetându-se cu vorba, începu să clatine din cap. Dar de-odată îi răsări figura energică și mustrătoare a cafegiu-lui — și nepotul bătu în masă cu putere: cu ai mei sunt în stare să rodesc cât de greu!... fiind-că... fiind-că știu că nu re-besc pentru străini.

Aceste vorbe fură rostite cu tonul de revoltă și indignare a omului, care susține cu apărere o părere.

Ana îl robea cu ochii, fără să găsească un răspuns la vorbele lui de bărbătească simțire, însoțite de bătaia pumnului în masă și de îndemnul de a lua paharul. Se simțea prea slabă de duh, ca să poată vorbi cu el și se mulțumea să-i

pric. Lucrătorii răspund: »Bună ziua împărate!« Împăratul cere apoi explicații asupra tuturor produselor porcelanului și invită câte un lucrător la masa lui.

30.000 lucrători fără lucru. Din Londra se anunță că fabrica de bumbac din Lancaster a închis atelierele pentru a preveni o grevă. 25—30.000 lucrători au rămas pe drumuri.

Infrângerea unei bande. Din Constantinopol se anunță că Sâmbăta trecută, lângă Mesnița, județul Osmaniye, o luptă s'a dat între trupe și o bandă bulgărească. 12 comitagi au fost uciși, unul a fost prins. Trupele au avut 9 răniți.

Petrecere în Deda. În 8 Martie st. n., se va da o producție împreună cu cântări, declamări și teatru, în școala rom. gr.-or. din Deda. Venitul curat este destinat în favorul bisericeii.

Copii de față, a căror mame nu au lapte, prosperează dacă se hrănesc cu *Făina de copii Kufek* amestecată cu lapte. Copiii sunt liniștiți, dorm bine și n'au dureri. Făina Kufek se recomandă de medici renumiți ca cel mai bun aliment nutritiv. »Der Säugling«, broșură instructivă, se capătă gratis în locurile de vânzare sau la R. Kufek Viena I.

Un culegător-tipograf român, harnic, poate afla imediat condițiune în tipografia noastră. Salar după tarif.

Atelierul de țesătorie din Orăștie.

Dăm astăzi loc discursului d-nei *Elena Pop Hosszu Longin*, președinta Reuniunii femeilor române din Deva, prin care a deschis adunarea generală a acestei reuniuni, ținută în 22 Februarie n. în Deva și despre decursul căreia am publicat un raport amănunțit în numărul nostru trecut. Prin acest frumos discurs se scoate în relief importanța acestui așezământ al industriei noastre casnice, a cărui sprijinire și dezvoltare să zăcă tuturor Românilor la inimă.

Iată discursul d-nei presidente:

Onorabilă adunare generală!

Scopul născutelor Reuniunii noastre a fost dela înființarea ei instalarea unui atelier propriu, unde în mod sistematic să se pună baza dezvoltării frumoasei noastre industrii de casă.

Aceasta dorință ferbinte a noastră a tuturor, care ne-am grupat în jurul acestei Reuniuni, o vedem astăzi realizată, încât prin autorizarea adunării generale din anul trecut, s'a deschis și funcționează deja de un an de zile primul atelier de țesături și cusături românești la Orăștie.

Nu voi espune aici greutățile fel de fel, cari se prezintă fie-cărui început, constat numai, că bun a fost Dumnezeu și ne a proptit în cei dintâi pași făcuți cu nădejdea de izbândă a cauzei, căreia ne-am dedicat.

Nu voi să zic prin aceasta, că acum problema ce ne-am impus ar fi deslegată, și că de aci încolo, nu s'ar pretinde tot devotamentul și jertfa noastră.

Dacă până aci a fost trebuință de muncă stăruitoare, zel și însuflețire, toate aceste ni se impun acum îndoit, căci numai astfel începutul modest ce s'a pus, poate fi rodnic în viitor.

spună prin puterea ochilor, iubirea ei curată.

— Da am să fiu roabă — murmură ea parcă sfărâmând vorbele și plecând ochii, din cari isvorau lacrimi.

O poartă nebună, străbătând toate mădulele d-lui Fănuță, îl îndemna s'o îmbrățișeze, dar se stăpâni. Se mărgini s'o sărute pe frunte.

În beția femeii, care se știe iubită, Ana își lăsa pe masă fruntea, pe care d. Fănuță își citise biruința anilor din urmă.

(Va urma).

Romulus Cioflec.

Amintiri din Ardeal.

— În seminar acum 20 ani. —

În seminarul din Sibiu se strâng tineri dela toate liceele din Transilvania, pentru a urma, cei absolvenți și cu câte șapte clase, cursul teologic pentru a deveni preoți, iar cei cu clase mai puține sunt înscriși la cursul de pedagogie și se fac dascăli.

Prin anul 1887 se aflau înscriși la teologie tineri din liceele românești din Brașov, Blaj, Beiuș și Năsăud. Apoi din

Este atât de bogat, atât de mănosc câmpul unde încercăm acum primele bresde, și mult și bogat seceriș ne promite ogorul, dacă va fi muncit și încălzit, de razele calde ale inimilor noastre.

Suflete generoase și luminate din întreaga românie au înțeles rostul născutelor noastre, și au grăbit a ne trimite din apropiere și depărtări, priosul lor închinat operei de-a înălța arta noastră poporală.

Căci artei isvorâte din suflet românesc a neamului nostru este dedicată activitatea acestei Reuniuni, care prin atelierul ce întreține dorește a pătrunde în lumea bogată în color și forme, a creațiilor datorite ingenului născut a femeilor noastre.

Aceste porniri generoase ne-au făcut posibil a întemeia atelierul nostru, care acum e anul ș'a început activitatea cu un război și una țesătoare și azi are 5 războaie și ocupă 7 țărane lucrătoare.

Pentru a putea însă face seamă numărărilor comande cu termene fixe, și cari să prevadă în viitor; va trebui să lărgim mereu cadrele activității atelierului.

Sunt firm convinsă, că D-Voastră ve-ți pune la dispoziția atelierului mijloacele, prin cari să se poată introduce îmbunătățiri, în tot ce ar putea asigura sporul și înaintarea lui în toată privința.

Tot așa am credință, că publicul mare românesc în măsură ce vor pătrunde frumoasele lucrări din atelier în cercuri tot mai largi, v'a sprijini tot mai mult produsele, care au chemarea de-a conserva portul nostru pitoresc și de-a introduce în atelierul locuințelor noastre o notă de stil caracteristic românesc.

În aceasta nădejde Vă zic tuturor, cari a-ți ostenit aici un călduros »bine a-ți venit« și declar a XVII adunare generală de deschisă!

Icoana unei școle bune.

Dacă vom arunca o privire asupra societății, vom afla întrânsa indivizi buni și răi. Dacă asămănăm indivizii buni cu cei răi, vom vedea o deosebire considerabilă între ei. Vom vedea, că indivizii răi își aroagă merite și fapte, cari în realitate nu le posed, pe când cei buni stăpâniți de moralitate și noblete își vor recădea meritele. Dar cu toate acestea, atât purtarea unora cât și a celorlalți li tradează, și cei răi, cari de sine se înalță, se vor umili, iar cei buni, cari se umilesc, se vor înalța.

Să comparăm două școli, una bună și alta rea. Cea rea ori cât ș'ar bucura meritele, totuș rea va rămânea. Da! căci sâmbăntă ce o samănă o aruncă în pământ ne-fructifer, o aruncă în năsip, unde nu poate se prindă rădăcini. Și durere! fără multă baterie de cap o cunoaștem, căci surcelele, ce-ar trebui să le nobilizeze, sălbatic vor rămânea și pe mai departe. Purtarea școlărilor săi și exteriorul ei o tradează!...

Din contră, școala bună, fie cât de modestă, nu poate fi neobservată. Nu! pentru că singură ea e raza de lumină, carea și în bordeiul cel mai scund și mai întunecos străbate...

Să intrăm în o școală bună și să vedem icoana ei.

În sala de învățământ ordine și curățenie. Recvizitele de învățământ sunt așezate în ordinea cea mai exemplară, astfel încât ochiul criticizator ori în care

parte își va îndrepta privirea, plin de satisfacție va lua act despre cele observate.

Învățătorul, o persoană modestă, îmbrăcat simplu dar onest, încă cu o oară mai înainte de ce s'ar începe prelegerile se prezintă în sala de învățământ. Acolo din un dulap sau tecă de cărți își alege și își pregătește cele necesare pentru munca zilei.

Școlarii curăț la trup și la vesminte, încă cu o jumătate de oară mai înainte de ce s'ar începe prelegerile încep a se prezenta în sala de învățământ.

Acolo în ordinea cea mai exemplară și liniștea cea mai perfectă își depun vesmintele și cărțile, apoi salutându-se cu drag învățătorul își ocupă locul. — În bancă nu se lovesc, nici nu sgărie banca cu cuțitul, sau să o murdărească cu creionul, ori tintă, fără își scot cărțile și încep a să pregăti asupra lecțiilor din acea zi.

Oara de a începe prelegerile sosește. Învățătorul își intrerupe ori-ce ocupație și se prezintă înaintea școlărilor. — La un semn dat toți școlarii se ridică întinând o rugăciune acomodată, după terminarea căreia la semnul dat de învățător școlarii toți sed. În bancă trupul și-l așază drept, astfel încât să corăspundă tuturor regulilor igienice. — Învățătorul se așază la masă, însemnând pe cei absenți precum și materia ce are să prelegă în acea zi. Apoi să începe munca. — Acum să vede adevărata artă. Acum numai se observă greutatea, cu care se luptă învățătorul, aceasta persoană atât de prețuită de societate. Acum numai se convinge cel prezent, cât de înțelenit e ogorul, în care muncește acest agronom al culturii... Și cu toate aceste nici pe un moment dragostea nu lipsește din aceasta școală. Învățătorul și școlarii se iubesc reciproc. Cine nu rămâne uimit, văzând, cu câtă isrețime își ocupă toate clasele și își desvolă tema, ce are să prelegă? Cine nu privește cu drag micuții școlari, cari cu atențiunea încordată privesc drept în ochii bunului măiestru? Cine nu rămâne încântat, auzind răspunsurile corecte ale acestor buni școlari? — E fără îndoială ceva admirabil să privești o atare școală. Totul se pare o mașină, în care mecanizmul lucră în deosebite direcții, dar scopul e același.

Când acest învățător ici-colo ar observa un răspuns greșit, sau o purtare puțin corăspunzătoare, o îndreaptă cu toată bunăvoința, dar nu cu ajutorul palmei sau a nuietei.

Când învățătorul ș'a preles tema cu această clasă, trece la alta ocupând pe acea cu ceva ocupațiune scripturistă. Cu aceasta, în modul indicat purcede.

Când învățătorul în decursul prelegerii observă oboseală pe micii școlari, numai de cât intrerupe prelegerile și prin o cântare acomodată, sau prin ceva mișcare gimnastică le agerește memoria oboaită — după cari cu nouă puteri munca se continuă.

La finea oarei învățătorul vidimează ocupările scripturistice. Și aci învățătorul se oartă cu toată bunăvoința și conștiințiozitatea. Erorile observate le corege cu copii, astfel încât fie-care să-și observe ceea-ce a greșit. — Când a terminat și cu aceasta, dămite copii pe o durată de 10 minute. Sub aceasta durată deschide toate ferestrele pentru a dobândi un aer curat.

În acest timp băieții în ograda școlii se joacă fel și fel de jocuri împărțiți în grupuri după mărime și după sex. Oare

unde e, și ce face învățătorul nostru în acest timp? Se află în mijlocul școlărilor săi, unde supraveghează și îndreaptă decurgerea jocurilor. Ba din când în când și el se amestecă în jocul micilor săi școlari, ca astfel aceștia cu mai multă îndrăzneală și cu mai mare atragere să se poarte față de dânsul.

Cine nu admiră paciența de fier a acestui bărbat, carea ori în ce direcție s'ar estinde, nici pe un moment nu e lipsită de iubire? — și care singură e cununa străduințelor sale.

După expirarea timpului de pauză școlarii la un semn dat de învățător în ordinea cea mai exemplară se retrag în școală. Fereștile din nou se închid, ca eventualul curent ce s'ar evita să nu atace trupurile atât de plâpânde ale școlărilor.

Acum prelegerile se reîncep și continuă după forma mai sus arătată. Atențiunea învățătorului și acum e îndreptată asupra întregii școli. E cu multă precauțiune, însă ca unul fie-care să răspundă, dar de regulă se ocupă cu școlarii debili în studiu.

Când timpul prelegerilor a expirat, învățătorul își încheie întrebările și explicațiile. Școlarii la semnul dat de bunul lor măiestru se ridică întinând rugăciunea obicinuită, după cari își pachetează recvizitele de învățământ, gătindu-se de plecare. —

Din sala de învățământ se departă în ordine și liniște, adresând învățătorului: »un rămas bun«!

Învățătorul îi petrece până în stradă, iar ochii săi de bun părinte îi petrece și mai departe și par-ă plin de îndoloseale zice: »Mergeti cu bine, dar vă reîntoarceți și iubiți mei cât mai curând!«

Iată deci învățătorul bun, iată icoana școlii bune!

Aug. Ocnean.

Petrecerea subofițerilor

dela regim. de infanterie Nr 50 din Brașov.

În seara de 25 Februarie st. n. a. c. s'a dat din partea subofițerilor regimentului de infanterie Nr. 50 din loc o frumoasă și bine aranjată producțiune în sala hotelului »Central Nr. 1.« La această producțiune au luat parte — cu toate că invitațiuni speciale nu s'au trimis — un număr frumos și de civili: Români, Nemți, Sași ș. a. cari de abia s'au putut adăposti în jurul numeroaselor mese din sala acestui hotel.

Sunt cunoscute publicului brașovean petrecerile aranjate de câțiva ani în acest unghiu de țară, de către sergenții-majori, cari servesc de mai mult timp la acest istoric regiment, ca unele din cele mai frumoase și cu programe bine alcătuite.

Astfel și de astădată a reușit.

Programul s'a început cu punctul 1. »Und da soll mann an schön Gang hab'n und gutt ausschaun auch dabeik«, cuplet prelat de sergentul *Pilz* cu multă pricepere și haz, căci îndată ce a apărut pe bină publicul a izbucnit în râsete și voe bună. Punctul 2. »Do than ma dudeln«, cuplet prelat de (?) cu bun succes, care a plăcut deasemenea publicului. Punctul 3. »Das grösste Donnerwetter« comedie într'un act. S'au distins aici d-na și d-l *Carl Siegel* (serg. m.), d-șoara *Töpfer* și *Iohann Schwarz*. Succesul a fost excelent. Era frumos tabloul ce ni-se presenta pe scenă: cei 2 musafiri găsiți pe neștiute în oada

Dimineața după masă ne postam, înainte de a începe cursurile, înaintea cutiei cu scrisori, unde citiam adresele la scrisorile sosite pentru colegi, și făceam glume pe socoteala părinților, unde găsim câte o adresă ca:

»Filiului meu iubit«

»Tenerului de mare speranță«

»Filiului preot« etc.

Dimineața la spălat colindam sertarele noivilor și unde găsim un săpun mai bun, nu-l lăsam din mână până nu se isprăvia. Apoi infirmeria era aproape ocupată numai de noi sub pretext că suferim de ochi.

Acolo ni se da ceva mai bun de mâncare și eram dispensați dela cursuri; cu infirmeria ni s'a infundat repede, că a dat Dr. Moga odată peste noi, când eram în tolu unui »Preveranț«.

Nu mai în fumător, o săliță unde ni se da voe să fumăm, m-i avem distracție și acolo am pus baza unei foi umoristice numită »Ciulinul«. Investind cu postul de redactor-șef pe colegul nostru Ioan Moța.

Ca moto avea foaia la colțul drept:

„Bată-te pustia bată
„Numai trei ani după'olaltă
„Sărăcia din șerpăre
„Și foamea din seminare

iar la colțul stâng cu litere grecești:

„Să te ferească Dumnezeu, creștine
„de fasole frecată
„și de borș îngroșat.

Această foaie nu lipsia din sertarul fie-cărui seminarist, toți erau obligați a o abona, dar și era cu plăcere citită și bine redactată.

Sâmbătă seara apărea și pe fie-care îl vedeai cu ea în mână, căci conținutul ei interesa pe fie-care. Dacă vre-un coleg făcea vre-o abatere sau se făcea culpabil de ceva, foaia noastră îl dădea în târbac și nu-i dădea pace până nu se îndrepta.

Lungă durată nu a avut nici foaia aceasta, că fără știrea comitetului de redacțiune, (vorbă să fie), s'au strecurat unele lucruri, cari au pus pe directorul Hannia în neplăcuta pozițiune de a ne confisca foaia, pe motiv că nu am fi de-pus cautiunea cuvenită și am face politică seminarială; iar pe întreg comitetul de redacțiune l'a condamnat la o lună închisoare seminarială.

proprietarului lângă soția și fata sa stând de poveste, apoi înșfăcați de gulere și scoși afară din odaie. Diletanții au produs mult haz prin interpretarea rolurilor. Punctul 4. »Wann nur der nicht explo-dierte, cuplet prelat de sergentul Pils cu bun succes.

Punctul 5: »Dormi iubito« poesie de Viăhuță, declamată de sergentul-major (stegar) Vasile Ivan. Domnul Ivan, un bun declamator, a prelat poesia »Dormi iubito« cu multă vervă. A fost cu căldură aplaudat.

A urmat [punctul 6: »Eine lustige Rekrutierung«, scenă comică cu cântece, prelată de d-nii: Siegel, Schwarz, Moravec, Riess, serg. Pils, G. Majerzel și Töpfer, care a produs mult haz și râsete necon-tenite.

Punctul 7: »Rugămintea din urmă« poesie de G. Coșbuc prelată de V. Ivan cu mult succes. Declamatorul a fost viu aplaudat și rechemat în urale »de trăiască« din nou pe scenă.

Punctul 8: »Na altsdann warum gest denn jetzt« cuplet. 9: »Odu mein Schöna« cântec. 10: »Gedankenlose Schnadahüpfel« cuplet prelat de serg.-m. Iohann Schwarz cu multă vervă și cu voce plăcută. Punctul 11: »Bei friseur Schneidig« pantomină comică prelată tot de d-l Schwarz, care a produs mult haz cu briciul său de 1 cot de lung și lat de 5 cm., apoi mimi-ca și interpretarea rolului la ras și tuns a produs în tot decursul scenei râsete nesfârșite.

Punctul 12 a fost de o deosebită frumete. La ridicarea cortinei publicul a început să aplaudeze pe vătaji Vasile Cristina și Vasile Ivan sergenți-majori, cari ca doi stejari mândri, stăteau gata în pitorescul »costum național« d'a juca la sunetul muzicii jocul: »Banul mărăcine«. Acest joc, care pe la noi e — pot zice — încă necunoscut, este atât de frumos și romantic încât a trebuit repetat la aplau-sele neconținute ale publicului.

După producțiune s'a început dansul, care a durat până în dimineața zilei următoare.

Delapod.

Procesul.

»Nu, vecine, stejarul e al meu, și numai al meu« — zise Petru vecinului său Radu, — »cu toate că stă între gardul nostru«. »Nu, zise Radu, »stejarul este al meu«. Se schimbară mai multe vorbe între ei și amândoi se înflăcărară. Radu, care nu putea trăi în dușmănie cu nimeni, îi propuse să împartă stejarul în două; dar Petru nu voia să știe de nimic. »Nu, zise el, »copacul este al meu întreg. Astăzi încă te dau în judecată și o să-mi capăt eu dreptul meu«.

Il trase în judecată, dar și judecătorul îl sfătui să-l împartă pe din două. Radu primi, însă Petru nu. De câte-ori Petru se întâlnea cu Radu, nici nu voia să-l vadă.

Odată o vacă de a lui Radu intră în livada lui Petru. Acesta o alungă bătând-o fără milă.

După vre-o câte-va zile Radu veni la Petru. »Petre, li zise Radu, »mi-e teamă că o să devenim vrășmași mari din cauza copacului, și mi-ar părea rău. Vreau să-ți dăruiesc stejarul întreg; ca să se stărșea-să odată cu cearta«. »Ce să-mi dăruiești?« zise Petru înfierbântat. »Mie nu-mi trebuie nici un dar delă tine; procesul să-și urmeze calea, ori câți bani m'ar costă.« Ju-

decătorul voia să se înțeleagă cu el; dar Petru nu voia să asculte de nimeni, astfel că procesul își urmă calea. Livezile fură măsurate, se ascultară martorii. Procesul ținu mai mult de un an; dar cu toate acestea nu se putu lămuri nimic. Petru plătișe cheltueli, dând în mai multe rânduri sume însemnate de bani advocaților și pentru că nu mai avea de unde să-i scoată, zălogi livada; dar fie-care ban pe care îl dădea, îi mărea ura și dușmănia în contra lui Radu.

De câte-ori avea ocazie să-l necăjească, îl supără în sfârșit procesul s'a lămurit. Petru îl perduse, și cum nu avea bani, autoritățile i-au vândut livada ca să plătească datorile. Radu o cumpără și chiar în ziua aceea se duse la Petru. Acesta îl privi furios, când Radu intră în odaie. »Ce vrei să mă batjocorești?« strigă el. »Dragă Petre, cum poți tu să crezi așa ceva?« zise Radu. »Imi pare rău, că ți ai pierdut livada prin nehibzuitul proces. Eu am cumpărat-o și acum viu să ți-o dăruiesc.« Petru coboră ochii rușinat. »Ascultă!« zise Radu. »Noi am fost în tot-deauna prieteni buni, moșii și strămoșii noștri au fost și ei prieteni împreună, și au trăit în pace. Eu nu ți-am făcut ție nimic, și ce mi ai făcut tu mie să dăm uitării. Haide să ne împăcăm! Suntem din nou prieteni și livada este a ta. Suspendând Petru îmbrățișă pe vecinul său. »Mai poți să mă ierți?« zise el, — »care m'am purtat atât de urât cu scumpul meu prieten?«

Prietenia se încheie din nou; însă Petru nu voia să primească livada. »Ei,« zise Radu, »dacă nu vrei s'o primești, o dăruiesc fiului tău mai în vârstă, căruia îi sunt cumătru. Ascultă, ca să nu ne mai amintim de cearta noastră, adă două ferăstrae ca să tăiem stejarul și să-l dăruim.« »Nu,« zise Petru, »să-l lăsăm copiilor noștri ca să-și amintească cât este de rea cearta«. Copacul rămase la locul lui, iar Radu și cu Petru rmaseră prieteni buni cât timp trăiră.

Pacea hrănește,
Cearta sărăcește.

»Amicul Tinerimei«. Trad. de Iulian C. Sfetcu

Bibliografie.

»Sănătatea«, foaie pentru igienă și medicină populară, a apărut în tipografia noastră redactată de medicul Dr. George Băulescu. Remarcăm articolii »Starea sănătății în timpul de față« și »Rolul mamei în lupta contra mortalității copiilor de față«. Apare de 2 ori pe lună în mărime de câte 8 pagini. Abonamentul 5 coroane pe an.

Cântăreții noștri la București. Impresii și amintiri de loța lui Toboc. Lu-goji, Tipografia C. Traunfeller. — Această interesantă broșură de 106 pagini, cu mai multe frumoase ilustrații, are în fruntea sa următoarea dedicațiune.

»Dedic aceste nepretențioase impresii drept aducere aminte a frumoaselor zile petrecute la mesele festive din București Cântăreților, cari adunați din toate părțile locuite de Români, au unit în cântece dorul sfânt al inimii românești.

Autorul.

»Păstorul Sufletesc«, ce apare în al III-lea an, la Șimieu (Szilagy-Somlyó) e singura revistă românească de predică — atât în monarhie cât și în regatul liber, România, — deci n'ar fi ertat să lipsească din biblioteca nici unui preot românesc. În ea se găsesc predică pentru toate Duminicile și sărbătorile, precum și pentru

toate ocaziunile. Numărul 3 — pe Martie, s'a trimis deja abonaților și — întocmai ca și numărul 1 și 2 — se prezintă în condițiuni escelente, având toate predicile pe luna Martie, precum și alte predicile de ocaziune (predică funebrelă, iertăciuni la înmormântarea unei preotese, conferențe, etc.) Il recomandăm cu căldură clerului românesc. Abonamentul 10 cor. pentru monarhie și 16 cor. pentru România și străinătate.

A apărut »Legenda Funigilor«, poem dramatic în trei acte de St. O. Iosif și D. Anghel. Prețul 1 Leu.

Ioan Adam: »Nazuinți« povestiri și »Pe lângă vată«, pde și glume țărănești. Ambele à 1.50 cor.

ULTIME ȘTIRI.

München, 5 Martie. Revista »März« de aici publică în numărul ei de azi un nou articol de Björnsterne Björnson, care pare a fi cam de același cuprins cu articolul ce l'a publicat de curând »Courrier Européen« tot din peana poetului norvegian. Articolul poartă titlul de »Suveranitatea maghiară« și e după raportul »Dimi-neții«, cam de cuprinsul următor:

La începutul articolului sunt descrise persecuțiile pe cari le sufer deputații, scriitorii și ziariștii naționali-tăților din Ungaria. Apoi spune Björnson, că un organ guvernamental un-guresc, a scris de curând că preotul Andreas Hlinka să fie jupuit de viu și în pielea lui să se toarne uleiul fierbinte.

Presă naționalistă e chinuită cu procese și amende. Dela venirea la putere a actualului regim al coaliției, ziarele au fost condamnate în total la 18 ani închisoare și peste 18.000 coroane amendă.

Dacă poporul vrea să ridice un monument martirilor săi, aceasta e considerată ca o agitație și localul în care se află adunat poporul e incon-jurat de gendarmi.

Björnson povestește apoi cazul unui rus (rutean?) care a lăsat prin testament 260.000 coroane pentru Slovaci.

Björnson descrie încercările pen-tru creșterea copiilor slovaci în grădini de copii ungare. Vorbind de alegeri zice:

»Fac parte dintr'un popor liber, care se guvernează singur și nici a-cest popor, nici altele nu cunosc în-șelătoria electorală. A înșela un po-por la alegeri înseamnă a i-se otrăvi apa pe care o bea. Asupra legii elec-torale ungare și a alegătorilor acestei țări voi scrie într'un ziar englez mai pe larg«.

Pentru moment Björnson face numai câteva observațiuni.

»Nu știu — zice — câți Germani sunt în Ungaria. Statistica maghiară nu poate fi luată în considerație. Unii spun că sunt două milioane, alții două milioane și jumătate. Întreb numai: Dacă ar fi 2 milioane de En-glezi maltratați în felul acesta, ce s'ar întâmpla?«

»Regele Ungariei a promis refor-ma electorală. Cred acei cari cunosc clica guvernamentală maghiară, că îi este permis regelui să-și ție cuvântul său?«

Björnson scrie apoi că în Un-garia nu există libertatea întrunirilor și a cuvântului.

Budapesta, 5 Martie. — Ziarul »Budapesti Naplo« află din Viena că știrea dată de unele ziare ungurești asupra unei căsătorii morganatice a Majestății Sale Monarhului cu artista Schratt e pe de a întregul inventată. Corespondentul aceluiași ziar află însă, că artista Schratt a sosit în Viena în ziua de 1 Martie st. n. și că a stat acolo două ore. La gară, un ca-valer bătrân a întâmpinat-o și i-a o-ferit un buchet de violele. Corespon-dentul spune, că svonul unei căsă-torii morganatice a Monarhului, a fost poate născocit de către unii, cari au asemuit pe acel cavaler cu Monarhul. Artista Schratt a stat două zile la Viena și a plecat apoi din nou la Riviera.

Ploiești, 5 Martie. Eri dimineată un uriaș incendiu s'a iscat în sondele soc. »Regatul român« din localitatea Moreni. Focul a consumat cu desă-vârșire patru sonde împreună cu toate instalațiile și două rezervoare de pe-trol. Sunt pagube de aproape 200 mii lei.

Cleveland, 5 Martie. Un foc s'a produs într-o școală publică unde se găseau 400 de copii. O panică teri-bilă se ivi; primul etagiu s'a prăbu-șit și copiii au căzut în subsol. Sunt o sută de copii omorâți și o mulțime de răniți.

New-York, 5 Martie. Cardinalul catolic din New-York, Farley, a de-nunțat autorităților că a primit mai multe scrisori de amenințare din par-tea anarhiștilor. Aceștia îl anunță că l-au condamnat la moarte, și că orice va face nu va scăpa cu viața. Asemenea scrisoare a primit și car-dinalul Gilboni, care a comunicat și el faptul autorităților. La Bursă nu se permite intrarea nici unei persoane străine, diu cauză că sunt temeri de un atentat anarhist. Bursa este in-conjurată de polițiști. Comisarul, care conduce măsurile acestea, a primit și el scrisori de amenințare.

Din câte-va bucăți apărute în aceea foaie 'mi amintesc următoarele:

»Cine a zis că omul este făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, nu a cunoscut chipul popii din Porumbac.«

CONCURS.

În corul funebrel condus de inspec-torul seminarial se caută trei basiști. Avis gușăților din Sadu și Zărnești.

Directorul Hannia fiind din Sadu, și comunele Sadu și Zărnești fiind renumite în ce privește oamenii gușăți, s'a simțit jignit și ne-a tăiat poita de a mai scrie.

Alt specimen.

Redactorul »Telegrafului Român« pe acea vreme, clerical absolut, Ioan Broju, pentru a ajunge preot militar a făcut pașii necesari de a fi sfințit de preot celibace, cu toate că li da inima brânci după preoteasă.

Un reporter al foaiei noastre, aflând intențiunile lui Broju, nu a stat mult la îndoială, și a trâmbițat această intențiune în foaia noastră în modul următor:

»Dorule stare-ai pustiu
»Cam stă Broju la Sibiu

»Fără casă, fără masă,
»Fără pic de preoteasă.

Apoi o scrisoare a borșului seminarial din Blaș adresată fasolei din seminarul Andreian:

Prea cucernică fasole!

Amăratu-mi-a zilele postul Paștelui și înăcritu-mi-s'a sufletul, cu toate că teo-logii susțin că numai acru a-și fi bun: »Dracu a mai văzut borș dulce«.

Îngroșatu-m'au cuștele seminarului pe mine cu faină din fondul Bobian și făcutu-m'au cu oțet, fără untdelemn și fierbiute m'au mâncat.

După mâncare umflatu-li-s'a tuturor pântecile și afurisitu-m'au pe mine cu mo-litve, ca loc de sălășluire să nu mai fie pentru mine în seminar dela Paști în-colea.

Spiritul Sfânt să te proteagă, mă grăbe-șc, că ilustr-șsimi și clarissimi mă așteaptă în refectoriu cu lingurile în mână.

Al tău în Christos frate

† Borșul seminarial din Blaș.

Acum răspunde fasolea.

Sibiul, postul Paștelui 1887.

În Christos frate Borș.

Milogitu-te-ai tu mie prin slovă scrisă. Jeluescu-mă și eu ție ca unui frate, că și cu mine bucătarii nu se poartă mai breaz.

Mă freacă din toate părțile și mă răstignesc cu cruci de pipir.

Nădăjduiesc că voi scăpa teafăr ne mai având decât trei zile până la Paști, și atunci dăntui-vor clericii în jurul frip-turei ca Isaia.

Cu plecăciune, că sunt invitat la masă la Cuvioșia sa protosincelul. Sfânta Troiță cu noi.

Al tău cu dragoste de post

† Fasolea din Andreianum.

În timpul acesta devine vacant locul de protopop la Sibiu, și candidează Pro-topopul dela Deva, Ioan Papiu și referin-tele școlar Mateiu Voileanu, care intru-nește la alegere majoritatea voturilor, dar Consistorul întărește pe Papiu.

Ciulinul și aci își vără coada și in-

formează pe cetitor în felul său arătând cum:

Voilean cu voturi multe...
A căzut ca de de puncte.
Papiu, cu voturi puține...
...
S'a reușit foarte bine.

Clericii din seminarul din Blaș zie că a fost păcat de s'a tăiat un bou întreg pentru bucăția de carne ce li s'a servit în ziua de Paști.

Foaia aceasta, odată confiscată, ni s'au redus distracțiile la minimum.

Singura grădina de legume ne mai oferea distracție, acolo Sâmbăta după prânz aveam fie-care câte un strat de legume de cultivat și cum se făcea nu se știe, destul că teologii și pedagogii din anul prim își găsiu legumele din straturile lor tot cu rădăcina în sus, așa că la încheerea anu-lui erau tot în conflict cu profesorul lor.

Au trecut cu toate acestea acei trei ani de seminar de nici nu am știu cum, și ne-au lăsat multe amintiri plăcute.

De Sub Surul.

ECONOMIE.

Insectele stricăcioase.

— Fine. —

8. *Păduchele de sânge* (schizoneura lanigera). Insecta aceasta se numește astfel pentru că dacă o turtești cu degetele, iese din ea un fel de murt roșu ca sângele. Trăiește de regulă pe crengile merilor și mai rar pe ale perilor. Pe unde ea se incubează într'un număr mai însemnat, merii au o privesc, ca și când ar fi acoperiți cu roșii de păienjenii.

Insecta aceasta devine stricăcioasă merilor prin aceea, că dacă să înmulțească, să urcă pe surcile fragezi, pe cari apoi îi înțapă și înveninează, așa că după 5—6 ani mărlul molipsit de ea să uscă și piere cu totul.

Timpu cel mai potrivit pentru stărpirea acestei goange este iarna, când adevărat sunt lipsiți de frunze. Atunci să poată afla și nimici mai ușor. Afară de aceasta, iarna și economul are timp mai mult pentru săvârșirea acestui lucru.

Stărpirea insectei numite să face prin tăierea și arderea surcilor molipsiți, iar de cumva s'ar afla și pe crengile mai groase, de acolo se curăță cu anumite perii de drot și apoi se arde. Ranele făcute de păduche pe crengi sau trupină să ung cu o amestecătură făcută din unsoare și cătrân. Afară de aceasta toate crengile trebuie stropite cu o leșie făcută din un litru de apă, în care să taie 15 decagrame săpun ordinar și apoi să ferbe. După fierbere să amestecă cu doi litri petrolu și să leșie aceasta să stropesc apoi pomul întreg.

Păduchele de sânge să sporește într'un mod destul de însemnat, de oare-ce e femeieșugă și pe an naștere la câte 12—14 generațiuni, așa că dintr'o singură păreche să produc pe an câte 100—120 de următori, cari apoi și ei dau naștere altor părăsiți de felul acesta.

9. *Fluturul buhos de sămănături* (agrotis segetum) se arată în sămănăturile de toamnă, ca și în cele de primăvară, în cari apoi face pagubă însemnată pe locurile a-tele unde să incubează, de oare ce el să nutrească fără a alege mult cu tot felul de verdețuri: holde, napi, foi de tăbăc și a., așa că dacă să arată într'un număr mai însemnat, poate să nimicească tot ce-i stă la cale.

Coloarea omidelor acestui flutur e tare deosebită, așa că se poate zice, că câte omide sunt atâtea colori au. Trupul lor e de grosimea cotorului penelor de găscă și are câte 16 picioare. În cele dintâi șase săptămâni mănăcă mai puțin, dar după perioada aceasta, nesațul lor nu are margini. Mănăcarea și-o caută de regulă noaptea. Mărimea lor ajunge până la 55 mm. Când le vine perioada de schimbare se trag în pământ, unde stau câte patru săptămâni și unde apoi ies ca fluturi deplin formați.

Fluturii aceștia se împerechează tot în decursul nopții și înainte de a se prădi își depun ouăle lor pe frunzele sămănăturilor sau pe pământ pentru generațiunea următoare. Curățitul lor de prin sămănături se poate face numai noaptea cu ajutorul unor anumite lampe.

10. *Apionul* (apion trifolii). Insecta aceasta s'ar arătat deja și pe la noi prin florile trifolului de sămânță, de unde se coboară apoi în decursul nopții și mănăcă foile acestuia. Este o insectă mică surie cu un bot ascuțit, cu ajutorul căruia suge și roade foile și florile trifolului.

Ca mijloace de stărpire împotriva acestei insecte se recomandă 2½% leșie de tăbăc amestecată cu 100 părți de apă, cu care apoi se stropesc trifoliștile molipsite.

11. *Musca de grâu* (chloropa taenipus) face pagubă în sămănături atât toamna prin omidele ei, cât și primăvara ca insecta deplin formată. Ca omidă, se trage toamna lângă paiul sămănăturilor și după ce îl suge un timp se prefăce în nimfă sau păpușă și ca atare adoarme apoi până primăvara, când adevărat să prefăce în muscă deplin formată. Ca atare face daună prin aceea, că se urcă pe paiu în sus până aproape de spic, pe care apoi îl retează ca eu firez de cadă jos, sau că stă numai atârnat de acela.

Ca mijloace de stărpire împotriva acestei insecte, să recomandă tot cele cunoscută la muștele de Hessen.

12. *Vespele de paie* (chepus pugmeus) se numește astfel, fiindcă în partea dinapoi a trupului are ca și albina un ac ascuțit în forma cuțitului cu firez, cu ajutorul căruia apoi retează paiele holdelor, în cari își depune totodată și ouăle.

Depunerea ouălor o face de regulă în lunile de primăvară. Din ouăle acelea se desvoltă în decurs de 12—14 zile omidele, cari sug și ele din mustul paiului, până când se uscă, fără de a face grăunțe. Heldele molipsite de acest vespe se arată, ca și când ar fi bătute de peatră.

Cu prilejul seceratului păpușile acestor vespe să trag în miriști, unde apoi ier-nează până primăvara, când se prefăce în insecte. Un singur mijloc bun s'a aflat până acum pentru stărpirea acestor insecte și anume: arderea miriștei, în care acelea se incubează.

Afară de acestea mai sunt și alte insecte stricăcioase sămănăturilor, grădinarilor și viilor, pe cari e bine să le cunoască fie-care econom și îndată ce vede, să acelea îi fac pagube mai însemnate, să se apuce cu tot adinsul de stărpirea lor.

Ioan Georgescu.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Cu ocaziunea producțiunii declamatorice muzicale împreună cu dans, aranjată de cercul conferențiar al învățătorilor români gr. or. din Săcele, Mercuri, 26 Decembrie 1907 (a doua zi de Crăciun) în folosul bibliotecii școlare, au binevoit a suprasolvi următorii P. T. Domni: Miron Goga 4 cor., Romul Verzea, preot Satulung 3 cor., Gross Karol, farmacist Satulung 3 cor., Alexe Verzea, paroh Satulung, Dr. Cozma M., avocat Satulung, Ioan Broju, preot Dârste, Russ I., notar Turcheș câte 2 cor., N. N. 1 cor. și Ioan Băltag, comerciant în Cernat 60 fl. În total s'au încasat 371 cor. 40 fl., din cari subtrăgându-se spesele de 186 cor. 96 fl., rezultă un venit curat de 184 cor. 44 fl., cari s'au adaus la fondul bibliotecii.

Tuturor acestor marinișoși Domni, precum și acelor, cari au binevoit a participa la petrecere, le exprimăm cele mai vii mulțumiri.

Totodată ne împlinim o plăcută datorință, aducând și pe această cale călduroase mulțumiri D-șoarei Anicuta Furtună, precum și D-ilor R. Ardelean, inv. Purcăreni, G. Fătuț și G. Goicea, inv. Herman, N. Furtună, inv. Sâmpetru, V. Crangă și I. Cranga, inv. Hălchiu, A. Vidrighinescu, teolog cl. III. și A. Bărsescu, student cl. III. com. pentru valorosul concurs ce ne-au dat la executarea programului, contribuind astfel în mod însemnat la reușita petrecerei.

Satulung, 18 Februarie 1908.

In numele cercului conferențiar:

Sava Luca,
prezident.Vasile Bărbat,
secretar.Nicolae Lepedean,
cassier.

La producțiunea teatrală-declamatorică aranjată de tinerimea română gr. cat. din Cincul-mare la 15 Februarie 1908, s'au făcut următoarele suprasolviri:

»Armonia« cassă de economii Cincul-mare 10 cor., D-nii: Dr. Balas Dessă, avocat, Cincul-mare 6 cor., George Fleșariu, căpitan penzionat, Aigen (Austria), Dr. Nicolae Șerban, avocat Făgăraș, Dr. A. Morariu, avocat Elisabetopole, Ioan Titieni, cand. adv. Cincul-mare, câte 5 cor., Petru Titieni, cand. adv. Elisabetopole 4 cor., Nicolae Șerban, preot Voila, Dănilă Șerban, notar Voila, Moise Brumbeșcu, inv. Calbor, I. Wolff, cancelist jud. Cincul-mare, Ioan Conora, preot Boholt, Dr. Iuliu Bocsor, not. jud. Cincul-mare, Dionisie Stănuțuț, inv. și Valeriu Popp, contabil Cincul-mare, câte 2 cor., Ioan Paicu, inv. Calbor, Nicolae Fleșariu, comerciant, Toarcă A. Kazar, veterinar, Ioan Bastia, preot, E. Mihu, comerciant, E. Mandocă, inv., I. Iacob, avocat, G. Theil, comerciant, toți din Cincul-mare, M. Derloșea, funcționar de bancă, Ioan Dejenariu și N. N. Făgăraș, Ștefan Halmaghi, preot Bărcut, Vasile Veja, inv. Boholt, Nicolae Bolog, inv. Boholt și Nicolae Tipuriță, contabil Elisabetopole câte 1 cor. Suma suprasolvirilor 71 cor.

S'au încasat total 24480 cor., din cari subtrăgându-se spesele de 13610 cor. — a rămas un venit curat de 10870 cor., care s'a destinat pentru procurarea unor culise. — Generoșilor donatori le exprimăm și pe această cale cele mai călduroase mulțumiri.

Cincul-mare, 20 Februarie 1908.

Comitetul aranjator.

MULTE ȘI DE TOATE.

De ce se supără țiganu.

Un Român mergea odată cu un Țigan pe drum. Ei găsiră o lulea, Românul se repezi și o luă; Țiganu zise că e a lui, că el a văzut-o întâi. Românul zicea că e a lui că el a luat-o de jos. Țiganul ba că e a mea. Românul că e a mea. Țiganului i-a rămas inima la lulea și nu știa cum se facă ca să o apuce dela Român, dar știindu-se meșter în minciuni zise: Mo Românico, știi tu ce?

— Ce măi țigane? — Hapoi iată ce, care va ști să minți o minciună mai mare, a hăluia se fie luleaua. — Bine țigane, minți tu întâi. Ba minți tu Românico, ba tu țigane! În sfârșit încep țiganu:

— Mo Românico, mă crezi tu că dada avea bani de-i măsura cu banița?

Românul văzu că trânti țiganul o minciună mare, dar ca să-i rămână luleaua, îi răspunse: Se poate țigane, eu te cred că bani au toți țiganii, numai cînste nu prea au.

Țiganu. — Hapoi și cînste havea dada.

Rom. — Se poate eu te cred.

Țig. — Hapoi mai avea dada turme de oi și ciobani tot d'ai noștri.

Românul. — Se poate țigane, eu te cred.

Atunci Țiganu se puse pe gânduri că ce se mai minți ca să apuce luleaua și zise: mă crezi tu Românico, că dada n'a mănăcat în viața lui nici un pui de găină sau de curcă de furat. Asta era culmea minciunii, căci unde se află vr'un țigan, care să nu fi mănăcat de furat? Auzind Românul minciuna asta mare îl umflă râsul, dar ca să-i rămână lui luleaua zise: Se poate țigane, eu te cred!

Acum țiganu nu mai avea ce se mai minți și zise: minți tu acum Românico.

Rom. — Tata era om sărac de tot.

Țig. — Se poate, eu te cred.

Rom. — N'avea decât o iapă albă și bătrână.

Țig. — Se poate, te cred.

Rom. — Mă crezi, că iapa tati fată de două ori pe an?

Țig. — Se poate, te cred.

Rom. — Ei bine țigane, dar mă crezi că, când fată dîntai, fată câte un cărlan, și a doua oară câte o cioară neagră de țigan ești tu?

Țig. — (lute și supărat). Minți fire-ai al dracului de Românico!

Ei dac'am mințit, luleaua 'i a mea țigane, zise românul răzând.

Țiganul. — (bucimăcit). Se poate Românico, dar să nu mai zici așa, că zău că mă supăr.

»H. S.«

Tr. Frățilă.

Lupul Țiganului.

Un țigan trecând odată seara printr'o dumbravă, aude ceva mișcând. Ce i s'o fi părut baragladinei, că nici una, nici două o croște la fugă, de-i sfărâiau picioarele.

Când ajunge la sat, se întâlnește cu un român.

Românul îl întreabă:

— Da ce ai, măi țigane, de fugi așa?

— Hapoi de romanico mănăc-așai, eum să nu fug, dacă eră să mă mănănce o sută de lupi.

— Când măi țigane?

— Hapoi când treceam ha padure, s'a legat spurcăciunile da mine și mai mai să mă rupă.

— Taci măi țigane din gură, unde s'a mai pomenit să umble o sută de lupi cărd. O fi fost poate vre-o zece?

— Zece a fost românico, ca era în tineric și nu se vedeă bine, dar erau mari.

— Nu mai minți măi țigane, că acum vara, nu poate umbla mai mult de unul.

— Unul eră românico, zău unul, da eră mare, mare de tot, ce dedea mereu târcoale, să mă mbuce și mai multe nu.

— Nu e vremea măi țigane, să umble acum lupul prin pădure. O fi fost poate vr'o mieriță?

— Nu știu zău romanico ce o fi fost, mîermura nemîermura, dar știu că inima 'mi tremura...

Cum trăiesc Americanii?

Când vorbim de Americani, de obicei nu gândim la milionari. Dar viața Americanului de rând și în deosebi compararea între locuințele americane și cele

din Europa de mijloc e cu mult mai interesantă. Proprietarul de casă american e înger. Pentru 1200 de franci, căci acesta e prețul mijlociu pentru o locuință cu patru odăi — dă tot ce dorești, cum s'ar zice.

În gospodăriile din New-York nu se întrebuințează cărbuni, căci încălzesc toate încăperile cu aburi, de cari îngrijește proprietarul; ziua și noaptea, la ori-ce oră, poți avea apă caldă, fiindcă și asta se so-coate în chirie. Tot proprietarul dă mașina de gaz la care găsești și recitoare cu ghiață. În casă nu-i nevoie să între niți un furnizor: toate celea se aduc în casă cu macaraula; când vrei să vorbești cu cineva, telefonul ți-e la îndemână, în casă. Fierrește că proprietarul dă și pentru bucătărie masa trebuincioasă și dulapurile. Foarte bine e întocmită și odaia de baie; în fiecare locuință se află una. Podeaua e dintr'un ciment special, cu mozaicuri. Pe lângă instalația de baie, odaia are oglinzi, număroase dulapuri, între cari unul pentru preparate farmaceutice. Ceea-ce nu ne-ar plăcea nouă la locuințele americane, e lipsa de uși, căci, în cele mai multe locuințe, odăile se despart numai prin perdele. În deobște, gospodăria americană e mai ieftină, căci are nevoie de foarte puține mobile. Afară de asta gazul în New-York e aproape de geaba; încălzitul cu calorifer și luminatul cu gaz costă la un loc numai 8 lei pe lună.

Amor și bucătărie.

În ultima conferință a d-lui Victor du Bled, ținută în sala institutului Pom-pilian din București, distinsul scriitor parizian ne spune, *„Tânără fată în secolul al nouăsprezecelea”*, că trei lucruri cer bărbatului dela femei: a fi frumoasă, a ști să gătească bucate și a părea că le sunt supuse!

Iată un scriitor, un francez, adevărat un om presupus că are cultul lucrurilor delicate și prin urmare și al femeii în cel mai înalt grad — scrie »Adevăr« — care nu se sfiește însă de a-i spune în public, că una din calitățile esențiale pentru a fi iubită și a-și reține bărbatul e aceea de a ști să compună la perfecție un »menu«.

Sunt sigură că multe din gigasele econo-mice cari l'au ascultat pe »du Bled«, vor fi strâmbat puțin din nas, găsindu-l prea puțin poetic, dar dacă ar fi judecat mai bine i-ar fi dat dreptate, o hrană bună fiind principala condiție a vieții.

Când stăpâna de casă știe să dirijeze, ea cu o sumă modestă îți prepară o masă gustoasă și în cămara ei nimic nu se risipește, nimic nu se pierde.

— Bagă de samă flui meu, zicea odinioară o marchiză vestită prin spiritul său, că numai un lucru se repetă de două ori pe zi; acela e masa.

Și tânărul risipitor, spre a putea să se însoare cu o fată săracă, pe care însă o iubea, fii silit a învăța ce e economia.

În privința celor trei pretenții ale bărbatilor sau mai bine zis ale d-lui du Bled, eu nu prea înțeleg cum se poate acorda dorința d'ași vedea mereu frumoasă femeia cu aceea că ea să fie o bună menajeră. Oare timpul petrecut cu oglinda nu va răpi o parte bună a celui consacrat fabricării unei mayoneze sau unui »vol-au-vent«?

Mi-se va răspunde de sigur, că o femeie harnică se scoală de dimineață și găsește vreme și pentru găteală și pentru bucătărie. Mă închin cu toate astea tot ași vrea să mai știu dacă toți bărbatii s'ar mulțumi, ca d-l du Bled, numai cu frumusețea, harnicia și aparența de supunere a femeii.

Oare o multitudine zestre nu i-ar face să renunțe cu totul la cele două pretenții de mai sus.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsa: Victor Branicea.

NATURA este totdeauna cel mai bun vindecător, și mijloacele ei sunt minunate. Așa se află în untura de pește substanțe vindecătoare, care nimeni nu le poate face pe cale artificială. Untura de pește cu gust și bun ușor de mistuit este *Emulsionea Scott*, care se capătă în toate farmaciile.

Ofert de căsătorie. O domnișoară română, inteligentă, cu venit anual de 1000 cor., dorește pe aceasta cale a face cunoștință unui tânăr de 30—35 ani, sau a unui văduv. Se recere să dispună de un caracter corespunzător.

Doritorii să se adreseze la Administrația acestei foi.

La Tipografia și Librăria

A. MUREȘIANU Brașov

Se pot procura

armătorele cărți literare dela scriitorii noștri de valoare:	Cor.
Alexandri: „Poesii” (30 bani porto)	1:50
„Teatru” I, II, III & . . .	1:50
„Proză”	1:50
Alexandrescu: „Versuri”	1:25
Brătescu: „Nuvele”	1:50
Bolintineanu: „Poesii”	1:50
Negrui: „Proză”	1:50
Constanța Hudoș: „Frumos”	1:50
Ispirescu: „Basme”	1:50
Gorun: „Taina a șasea”	1:50
Leca: „Tainele cerului”	1:50
Pann: „Povestea Vorbei”	1:50
Negoescu: „Fabule”	1:21
Livescu: „Nu se cuvine”	500.
Jules Brun: „Moșneagul de la munte” (roman)	1:50
Bărsan: „Popasuri vânător-ești”	1:50
Becescu: „Stefan cel mare”	Cor. —50
Coatu: „Din viața țărănească”	1:50
Coșbuc: „Fire de tort”	2:50
„Povestea unei coroane de oțel”	1:50
„Sacontala” Traducere li- beră după Calidasa	5—
„Cântec de viteză”	1—
Cujbă: „Povestiri din copilărie”	2—
Caragioli: „Note și schițe”	2—
Al. Florini: „Povești populare”	2—
Iosif: „A fost odată”	1—
S. Nădejde: „Robia Banului”	2—
„Patimi”	2—
Smara: „Corbul cu pene de aur”	2:50
Speranță: „Teatru satesc” Mireasa	—50
„Curcanii”	—50
„Lângă Pa- mânt”	—50
Tăndăscu: „Teatru de școală”	1—
Slavici: „Manea”	2:50
A. O. Maior: „Biblioteca co- piilor” vol. I. și II. &	1:60
Elena Farago: „Versuri”	1:50
Bolcaș: „Navaliri barbare”	1—
(iocărlan: „Traiul nostru”	1:50
H. Petrescu: „Maxim Gorki nuvele”	1—
Giura: „Icoane”	1:20
Stelian Rusu: „Foiletoane”	1—
Bărsan Z.: „Ramuri”	2—
Bontescu: „Ego”	1:50
Carmen Silva: „Valuri alinate”	1:50
Moruei: „Ruși și Români”	1:50
Rămoșanu: „Popasuri vână- toarești”	1:50
Iorga: „Negoțul și meșteșugul”	2:50
Bărsan: „Visuri de noroc”	2—
Negoescu: „Fabule și fabuliști”	1:25
Slavici: „Vatră părăsită”	2—
„Din bătrâni”	2:50
Sandru Aldea: „Două neamuri”	1:50
Roselli: „Epigrame”	1:50
Mera: „Din lumea basmelor”	3:50
Osofoc: „Doamne ajută-ne”	1:50
Sadoveanu: „Mormântul unui copil”	2—
„La noi în Viișoară”	2—
Urechia: „In Buceci”	1:50
Dauș: „Doamna Oltea” teatru	1—
Alexandri: „Poesii”	1:50
„Teatru vol. I. II. III. și IV. &	1:50
„Proză” opere compl.	1:50
Alexandrescu: „Versuri și proză”	1:25
Bolintineanu D.: „Opere compl.”	1:50
Creangă: „Opere complete”	1:0
Emineanu: „Literatura populară”	1:50
„Genia pustiu”	2—
„Scrieri politice și li- terare”	2—
Filimon: „Ciocoi vechi și noi”	1:50
Negrui: „Opere complete”	1:50
Odobescu: „Opere complete”	1:50
Brătescu Voinești: „Nuvele și schițe”	1:50
Beldiceanu: „Chipuri de la ma- hala”	1:50
Boureanu: „Povestiri din copil.”	1:50
Cunțan Maria: „Poesii”	1:25
Chendi Ilarie: „Preludii”	2:50
„Fragments”	2:50
Grigoriu: „Chipuri și graiuri din Bucovina”	2:50
Hodoș Constanța: „Frumos”	1:50
Iorga: „Istoria Românilor în chipuri și icoane”	2:50
„Gânduri și sfaturi”	1:50
„Neamul românesc în Bu- covina”	1:50
„Cuvinte adevărate”	2:50
„Sate și mănăstiri”	2:50
Iosif St. O.: „Credințe”	1:50
Manolache Hoda:	1:50
Jules Brun: „Moșneagul dela munte”	1:50
Livescu: „Floarea Marin”	1:50
Leca: „Poesii”	1:50
Popp Vasile: „Domnița viorică”	2—
„Ris și plâns”	1:50
Popovici Aurel: „Vorbe înțelepte”	1:50
Petrescu N. Petra: „Ilie Maria”	1:50

Sadoveanu: „Soimii”	1:50
„Dureri înăbușite”	2—
„Crisma lui Moș”	2—
„Precup”	2—
„Povestiri din răs- boiu”	2—
„Aimintirile Căpraru- lui Ghiorghita”	2—
Delatissima: „100 basme”	2:50
Gârlean Emilgar:	1:50
Flamarion: „Tainele cerului”	1:50
Genlis: „Povestiri morale pentru tiner me”	1:50
Sandru Aldea: „In urma plugului”	1:50
Scrob Carol: „Rona și Bruma”	1:50
Scurtu Aurel: „Calăuza stațiuni- lor balneare”	2:50
Teodor: „Din viața marinariilor”	1:50
Paul Augustin: „Între Someș și Prut”	1:50
„Rutenisarea Bucovinei”	3:50
Roselli: „Între Capsa și Pălat”	2—

Scrieri economice.

„Cultura și îngrijirea grâului”, de I. F. Negrui. Preț 14 b. (plus porto 5 b. Româna agricolă, studiu economic de Dr. George Maior. profesor de agricultură și fost estimator expert la banca agricolă. Motto „Sărac n țără săracă”. Eminescu. Preț 2 cor. plus 10 b. porto.

Nr. 268/9/8

PUBLICAȚIUNE.

In urma recercării inculitului tri-
bunal reg. ung. din loc, facem cu
noscut, că numitul tribunal referitor
la admiterea comasării parțiale a
unei părți din hotarul orașului a
anunțat următoarea:

Sz. 10.48—1907. polg.

Ő Felsége a Király nevében!

A brassói kir. törvényszék Schiel
Gusztáv és társai birtokosoknak a
többi érdekelt birtokosok ellen a
Brassó város határához tartozó „Po-
jána” nevű — a 12730—13061 hely-
rajzi számú birtokrészekből álló
— határrész (dűlő) tagosításának meg-
engedése iránt a 6104—1907 polg.
szám alatt kijavítva beadott kérelme
folytán folyamatba tett ügyben az
érdekelt birtokosokkal az 1907. évi
december hó 18-án és 19-én meg-
tartott tárgyalás és a hivatalból esz-
közölt kinyomozások alapján a meg-
engedhetőség kérdé-éb-n az alul ki-
tett napon tartott nyilvános ülésében
a következő

i t é l e t e t

hozta:

A kir. törvényszék a Brassó vá-
ros határához tartozó „Pojána” nevű
s 12730—13061 helyrajzi számú bir-
tokrészekből álló határrésznek (dű-
lőnek) tagosítását megengedi.

Az előnunkálatok keresztülvi-
tele ránti intézkedések a jelen ítélet
jogerőre emelkedése után hivatalból
fognak megtétetni.

Mindenk fel a saját jogainak
és érd keinek képviseletével járó
költségeket maga köteles viselni.

Ellenben a részleges tagosítást
kérő felek által előlegezett es tago-
sítási eljárással ezután felmerülő
összes költségeket valamennyi érde-
kelt fél a tagosítás alá jött birtoka
földadójának arányában készpénzben
köteles viselni.

A jelen ítélet ellen jogában áll
az ezzel meg nem elégedő félnek a
kézbesítés napjától, vagy ha az ité-
let neki kézbesítve nem lett, ennek
Brassó város tanácsa által fogana-
tositando közhiré tétele napjától szá-
mitandó 15 nap alatt felebbezéssel
élni.

Brassó, in 20 Februarie 1908.

(81,1—1.) Magistratul orășenesc.

Abonamente la
„Gazeta Transilvaniei”

se pot face ori și când pe timp mai
îndelungat sau lunare.

Nr. 2608—1908.

PUBLICAȚIUNE.

In 19 Martie 1908, la 9 oare a. m.
se va ținea licitațiune verbală și cu
oferte în scris — în biroul magis-
tratului, despărțământul V-a pentru
afacerile economice — spre a se da
în arândă pe timpul dela 1 Noemvrie
1908 până la 31 Octomvrie 1914 com-
plexul de pământ de 25 jugăre ca-
tastrale proprietatea comunei Brassó
comasat pe sama unui cimiteriu
aflătoare în tabla a XX-a sub Nr.
comasării top. 10218

Condițiunile detaliate de ofert,
de licitație și de contract se pot ve-
dea în biroul susnumitei secții a ma-
gistratului până la ziua de licitație
în timpul oarelor oficioase dela 8—12
a. m.

Brassó, in 12 Februarie 1908.

(80,1—2.)

Magistratul orășenesc.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în
editura tipografiei A. Mureșianu, cu
descrierea și aplicarea dansului no-
stra de salon.

„Romana” dans de colónă în 5
figuri. Descrie și explică împreună
cu musica ei, după compunerea ei
originală. Cu-o introducere („în loc
de prefață”), de Tunarul din Dumbrău,
Popa. — Tipografia Aurel Mureșianu,
Brașov 1908.

Broșura este în cuart mare,
hârtie fină și tipar elegant, cu adau-
sul unei côle de note (musica „Roma-
nei” cu explicări) și costă numai 2
cor. 50 bani (plus 5 bani porto-po-
stal) pentru România 3 lei.

„Romana” se poate procura de
la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Reuniunea de păstrare și împrumut:

„BRAȘOVEANA” în Brașov

primește depuneri spre fructificare în următoarele condițiuni:

1. Pentru depuneri până la 1000— cor. dă 5% interese;
2. „ „ „ „ 2000— „ „ 5 1/4% „
3. „ „ peste „ 2000— „ „ 5 1/2% „

plătind și darea.

(69,2—10)

DIRECȚIUNEA.

Măestru de lemnărie cu diplomă.

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința Onoratului
Public din loc și dela sate, că **iau în întreprindere**

Ori și ce fel de construcțiuni de lemnărie,
d. e.:

**Acoperișe de case și Șuri, Foișoare, Podeli, Porți,
Pălanuri (stoboare), Scări (drepte) oable și rotunde,**
et., în sfârșit toate lucrările ce cad în bransa aceasta să fac
sub conducerea mea proprie.

Apelând la sprijinul On. Public, rugându-l a mă aviza ohiar
și numai prin o carte poștală, rămân

cu toată stima

Constantin Sibian,

măestru de lemnărie cu diplomă,

Brașovul vechiu Strada Crucii nr. 7.

(16,3—3).

NICOLAE RONCEA,

primul măestru român de apaducte, canalisări,
instalații de gaz și telefoane,

BRAȘOV, Pe Tocile Nr. 16,

se recomandă On. public din Brașov pentru
ori și ce lucrare de **instalațiuni, canalisări și**
apaducte, closețe, trenajații, pivnițe, cu deose-
bire pentru lucrări de canalizare, closețe (îmblă-
tori), conform planului de canalizare și al sta-
tutului orășenesc.

In curs de 14 ani de când lucrez în Brașov
ori și ce lucrare mi s'a încredințat am exe-
cutat spre mulțumirea celor ce m'au onorat
cu lucrări în bransa mea.

Încălțăminte de tat felne

GHETE

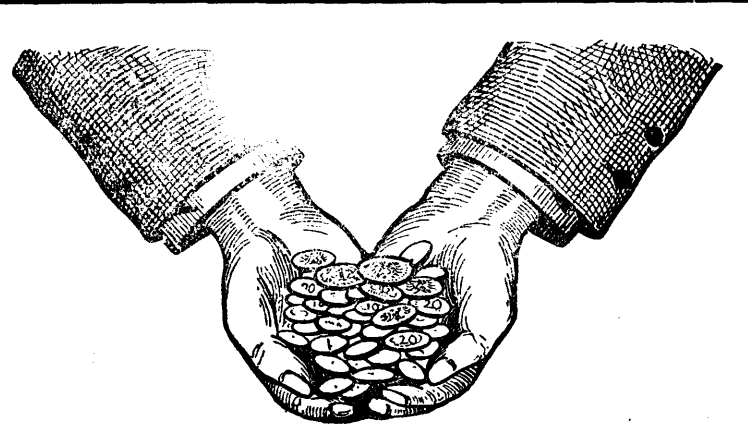
original americane pentru Dame, Domni și Copii.

Papuci albi de atlas. Papuci roșii Papuci de dans. Papuci de gimnastică Papuci calduși Papuci de postav.	Cisme de lucru. Cisme Halina. Cisme de vânat. Cisme de călărit. Gamasse. Galoși.	Ghete cu șinoare. Ghete cu nasturi. Ghete cu zug. Ghete de voi jiu. Pantofi de casă.
---	---	---

pentru Dame, Domni și Copii.

Calitate solidă. — Magazin de încălțăminte — Mare asortiment.
Façon modern. **ALFRED IPSEN Kronstadt,** Prețuri ieftine.

Strada Vămii nr. 36, (vis à-vis de Cafeneaua Transilvania).

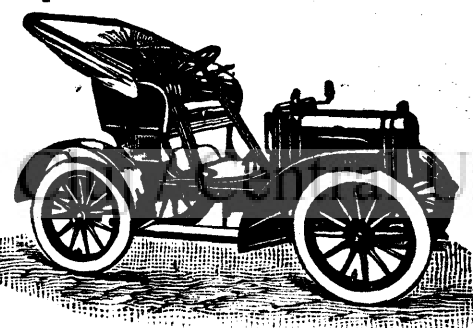
Fie-care posesor a unei Trăsuri-motor a lui PUCH!

economisește mulți bani și mai mult năcaz.

Bicicla motor:
Siguranță mare:
2 HP. (35 Kg.) 2 1/2, 2 3/4, 3 1/2, 4, 5 & 6 HP.

Automobile:
construcție simplă. Exe cutare solidă:
8/9, 9/10, 14/16, 20/25 HP.

Benzin. Ulei. Părți constitutive
Pneumatice.
Reparaturi de automobile.

Reprezentant: **MICHAEL MOOSER,** Brașov, Strada Porții 39.

Primul atelier român de curelărie.

Primul atelier de curelar român

VASILIE MUSCALU

BRAȘOV, Strada nouă, Nr. 7.

Am onoare a recomanda On. Public din Brașov și jur
Atelierul meu de curelărie

provăzută cu tot felul de hamuri de lucu și pentru lucru din piele de blanc, precum și tot felul de curele de incins, d. e. șerpăre de piele de tot felul: negre, galbene, de covor cu ținte, care este sub conducerea mea proprie.

Se primesc și reparaturi de tot felul, d. e. eufere, geante de călătorie și pungi.

Totodată mai fac cunoscut, că în depozitul meu să află gata: plosei de lemn în orice mărime, îmbrăcate în curele fine.

Cu stimă Vasilie Muscalu.

PREȚURI MODERATE.

Cele mai bune hamuri.

Comande se fac și prin poștă.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fl. se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria, de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.

ANUNȚ.

Subscrișul aduc la cunoștința Onor public românească din Brașov și dela sate, că la **1 Martie n. a. c. voi deschide** în Strada Mihail-Weiss Nr. 10

O Prăvălie de Croitorie

bărbătească, civilă și militară,

cu un asortiment de stoffe de primăvară, calitate fină și cea mai modernă, lucrez costumele cele mai elegante după moda Parisiană, măsură și croială sigură. Primesc ori și ce comande de haine bărbătești, civile și militare și de uniforme de studenți cu prețuri moderate. Voi fi la dispoziția On. clienți și voi satisface fie-cărui după plac și cu cea mai mare punctualitate. Mă rog deci de o cercetare număroasă

Cu deosebită stimă
GEORGE SECUIU,
croitor.

(67,1—4.)

STABILIMENTUL DE ACID CARBONIC

a lui **MUSCHONG** din Baia Buziaș

— modern instalat — afară de Kartel livrează prompt ori ce cantitate de

ACID CARBONIC

natural, chemic foarte curat, fluid

din izvoarele cu acid carbonic din Baia Buziaș și r-nemite în toată lumea pentru fabricarea de apă gazoasă, bărciumarilor, și alte scopuri industriale.

Să nu se schimbe cu acid carbonic preparat artificial și puțin spornic.

Serviciu demn de încredere și conșcențios

Apă minerală și apă vindecătoare

în sticle de 1/1 și 1/2 litru.

Cu succes miraculos la suferințe de inimă, rinichi și băgică.

Apă de masă de rangul întâiu!!

Informații se dau cu plăcere din partea
Muschong's Kohleensäure-Werke und Mineralwasser-Versand in Buziasfürdö.

Adresa telegramelor: **MUSCHONG BUZIASFÜRDÖ.** Inter. Telef. 18.
Se caută reprezentanți locali abili.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute eșecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI
Compturi, Adrese,
Circulars, Scrisori.
Couverts, în toată mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.